

ÉLELETÜNK

XXXVI. évf. 6. szám (36. Jg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

2004. június

A MÉDIA ÉS A CSALÁD

II. János Pál pápa üzenete
a 38. Tömegkommunikációs Világnapra

A tömegátjárási eszközök rendkívüli növekedése és egyre nagyobb méretű hozzáférhetősége rendkívüli lehetőségeket teremtett nemcsak az egyének, hanem a családok életének gazdagítására is. Ugyanakkor a családok ma új kihívásokkal néznek szembe, a média által közvetített, gyakran ellentmondásos üzenetek következtében. A világnap idei témája örökérvényű, mivel arra szólít fel, hogy vizsgáljuk meg: hogyan használják fel a családok a tömegátjárási eszközöket, illetve milyen módon foglalkozik a média a családokkal.

Ez a téma egyben mindenkit emlékeztet a tömegátjárási erkölcsi dimenziójára is. Ahogyan maga Krisztus mondta: „a szűz bőségéből szól a száj”. A bölcsesség és a helyes megkülönböztetés tehát a tömegátjárási szakemberek, a szülők, nevelők számára egyaránt fontos.

A média minden eddigi felülmúló terjedésének köszönhetően tehát világszerte, még a szerény körülmények között élő családok is otthonukban óriási és változatos információs források között válogathatnak. Szinte korlátlan lehetőségek nyílnak a kulturális, lelki növekedésre. A média ugyanakkor súlyos károkat is okozhat a családoknak, amikor nem megfelelő, sőt torzképet ad az életéről, a családról, a vallásról és az erkölcsösségről. A II. Vatikáni zsinat világosan látta a tömegátjárási eszközök ezt a kárpótosságát, amikor Inter mirifica k. dokumentumában leszögezte: „Ezen eszközök helyes használata föltétlenül megköveteli, hogy mindazok, akik velük élnek, ismerjék és e területen is hűségesen érvényesítsék az erkölcsi rend normáit.” A tömegátjárási minden formáját mindig az igazság és az emberi méltóság tiszteletben tartásának etikai szempontjai hűsítik át.

Ezek a megfontolások különösen érvényesek a család témájának ábrázolására. Egyrészt a házasságot és családi életet gyakran realitással és együttérzéssel ábrázolják, felmutatva olyan értékeket, mint szeretet, hűség, megbocsátás, nagylelkű önatadás. Elismerik azokat a hibákat vagy kiábrándulásokat is, amelyek elkerülhetetlenül jelen vannak a családi életben, mint a feszültségek, konfliktusok, rossz választások. Ezek az ábrázolások azonban mindig különválasztják a jót és a rosszat, hangsúlyozva a család semmi másnál nem pótolható fontosságát, azt, hogy a társadalom alapjait jelenti.

A média ugyanakkor túl gyakran fest nem megfelelő képet a családról. Kritika nélkül mutat be olyan témákat, mint a házastársi hiányosságok, a házasságon kívüli nemi élet, a házasság erkölcsi és lelki vonatkozásának figyelmen kívül hagyása, sőt támogatja a válást, a fogamzásgátlást, az abortuszt és a homoszexualitást. Ezek az ábrázolások pusztítóan hatnak a társadalom egészére.

II. János Pál pápa emlékeztet elődje, VI. Pál 1969-es világnapi üzenetére, amelyben ezt írta: „A kommunikációs szakemberek feladata, hogy ismerjék és tiszteletben tartásuk a családok szükségleteit. Ez olykor bátorságot tételez fel részükről és minden esetben magas fokú felelősséget kíván.” Nem könnyű ellenállni az anyagi érdekeknek, vagy a szekularizált ideológiákhoz való azonosulás igényének. A kockázat azonban igen

VENCSE LÁSZLÓ

ÚJ PÜNKÖSD - ÚJ EURÓPA

Az Apostolok Cselekedeteinek 2. fejezete beszámol az első Pünkösdi eseményről és érzékelteti velünk, ma élő keresztényekkel is, annak új mivoltát, Isten megjelenését zúgás, szél és lángnyelvek közepette. „Amikor elérkezett pünkösdi napja, ugyanazon a helyen mindnyájan együtt voltak. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyűltek. Majd lángnyelvek lobbantak és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre” (ApCsel 2, 1-3). A Mester, aki a keresztben meghalt, de feltámadt, beteljesítette ígérteit és elküldte a Vigasztalót (vö. Jn 16,7). A tanítványok a feltámadás után már tudták, hogy Jézus nincs a halottak között, de akkor még nem volt erejük, nem volt bátorságuk ezt a tapasztalatot másokkal is megosztani, erről beszélni.

Most a Lélek eljövetele ezt lehetővé tette. Az apostolok, Péterrel az élen, kiléptek a „világ” elé és elkezdtek beszélni Jézusról. „Péter a többi tizenegy kíséretében előlépett, és zengő hangon beszédet intézett hozzájuk” (ApCsel 2,14). A Lélek új távlatokat nyitott meg számukra, tárt fel előttük. Közösen ünnepezték Pünkösdi napját, új tartalommal, új víziókkal. Olyan dolog történt, ami előtte, a bábeli nyelvezavar óta, elképzelhetetlen volt. A jelenlévők anyanyelvükön értették az apostolokat. „Nagy volt a meg-

magas, mivel minden családellenes támadás magát az emberiség valódi javát támadja.

A közéleti felelősök komoly kötelessége, hogy támogatásuk a házasság és a család értékét a társadalom érdekében. Ehelyett ma az egészségtelen szabadosság érveire támaszkodva - támogatják azokat a gyakorlatokat, amelyek hozzájárulnak a család válságának súlyos jelenségéhez. Anélkül, hogy visszaállítanák a cenzúrát, a közéleti felelősök halaszthatatlan feladata, hogy szabályozó politikákat alkalmazzanak, és biztosítsák, hogy a média ne ártsa a család értékének. A média nem lehet ellensége a hagyományos kultúrák egészséges család értékével szemben, nem helyettesítheti azokat a fogyasztói társadalom szekularizált értékeivel, hivatkozva a globalizáció folyamatára.

A szülők, akik gyermekeik elsődleges és legfontosabb nevelői, szintén az első a média használatának megtanításában is, ezáltal nagymértékben gazdagodhat a család élete.

A tömegátjárási eszközök hatalmas pozitív lehetőséggel rendelkeznek ahhoz, hogy előmozdítsák az egészséges emberi és családi értékeket és ezáltal hozzájáruljanak a társadalom megújításához. A pápa ezen a napon arra buzdítja a média-szakembereket és a családokat, hogy ismerjék fel kiváltságos helyzetüket és felelősségüket: egy olyan hatalmas lelki erő letéteményesei, amely az egész emberiség tulajdona, és az a célja, hogy gazdagítsa az egész emberi közösséget.

Végül a szentatyá annak a kívánságának ad hangot, hogy a családok mindig találják meg a közösségi életükhöz szükséges támaszt, bátorítást a médiában, egy fiatalok egészséges erkölcsi értékekre nevelésük, hogy előrehaladhasanak a szolidaritás, a szabadság és a béke kultúrájában. VR/MK

döbbenés, mert mindenki a saját nyelvén hallotta, amint beszéltek” (ApCsel 2,6). Rómából érkezett zarándokok, zsidók, görögök és arabok számára nem volt szükség fordítóokra. A Lélek csodát művelt.

Az apostolok előtt ott álltak azon népek képviselői, akikhez Pünkösdi után vittek az Örömhírt, hirdették az élő Istent, Jézus Krisztust. Ezek az „egyszerű” halászok elindultak „meghódítani” a világot, nem fegyverrel, hanem a szónak erejével,

Istentől, a Lélektől küldve. Pál apostolnak, aki korábban üldözte Krisztus követőit, de akit az Úr rendkívüli módon hívott és tett apostollá, jutott a nagy feladat, hogy menjen, jöjjön Európába (vö. ApCsel 16, 9-10). Az első Pünkösdi tüze nem hagyta Pált nyugodni. Vitte őt a népekhez, a nemzetekhez, hogy mindenkivel megismertesse Isten új Örömhírt.

Ez a pünkösdi tűz 2000 éven át lángolt, sosem aludt ki, még akkor sem, amikor sokan azt gondolták, megszűnt égni, megszűnt világitani. Fénye tudatosította az emberekben, különösen a keresztényekben, az Egyházban, hogy a pünkösdi küldetés a reményre épít és mindig biztat, hogy érdemes küzdeni, érdemes a holnapért dolgozni. A pünkösdi Lélek állandóan azt üzent és üzeni ma is, hogy az élet nem semmitteves, hanem alkotás, újjáteremtés.

A 20. század második felében egy idős ember, XXIII. János pápa, ennek a Léleknek indítványára elindította Egyházunknak megújulását, amikor 1959. január 25-én, a keresztények egységének imahétben meghirdette a II. Vatikáni Zsinatot. Saját megfogalmazása szerint „friss levegőt” akart egyházunk számára, ami a Szentlélek egyik szimbóluma. Ugyancsak ez a pápa vállalta, a Zsinattól új Pünkösdi remél. A Zsinat valóban új Pünkösdi volt.

A Jeruzsálemben elkezdődött esemény, a pünkösdi Lélek munkája, ma, 2004-ben, Európában sajátos módon folytatódik. A Lélek zúgása, a szél, a tüzes nyelvek május havában betöltik országainkat, népeinket, nemzetünket és megérezzük velünk, hogy ma új Pünkösdi van. Új Pünkösdi van nemcsak az Egyházban, hanem a társadalomban, az Európai Unióban, egész Európában. Amikor 2004. május 1-én tíz ország jelenlétével gazdagította ezt a 2. világháború után megalomódott Szervezetet, akkor a pünkösdi Lélek munkájáról sem szabad megfeledkezni. Az Alapító Atyák, Schuman, Adenauer, De Gasperi egész biztosan hittek ennek a Léleknek munkálkodásában. Emberi erőlkö-

dés egyedül nem elégséges. Rövidebb-hosszabb ideig eredményesnek tűnhet, de egy adott pillanatban csödtől mond. Az Isten áldása, a Lélek jelenléte garantálja tartósságát, megmaradását. Ez a Lélek lesz képes azon munkálkodni, hogy néhány éven belül Európa újraegyesítése további országok csatlakozásával valósággá váljék. Így a mi nemzetünk is ismét együtt lesz, függetlenül az emberek által felállított határoktól.

2004. május 22-én, a Népek Máriacelli Zarándoklatán, amikor nemcsak a nyolc ország által megrendezett Közép-Európai Katolikus Találkozó résztvevői lesznek jelen (Ausztria, Magyarország, Csehország, Lengyelország, Szlovákia, Szlovénia, Horvátország és Bosznia-Hercegovina), hanem Európa más népei is, köztük a Kárpát-medence magyarjai, beteljesedik, illetve megvalósul a pünkösdi álom, a pünkösdi vízió: Európa népei találkoznak egymással és hallani fogják a Lélek zúgását, látni fogják annak tüzeit, érezni fogják összekapcsoló, megtartó erejét. Ahogyan az apostolok mindenki értette, Máriacellben is mindenki érteni fogja az Örömhír üzenetét. Annak ellenére, hogy ehhez a technika is hozzájárul - mindenki a kézhez kapott kis rádió frekvenciáján anyanyelvén követheti az eseményeket -, a zarándokok lelkükkel, szívükkel és eszükkel érteni fogják egymást, mert csak ezen az úton lehetséges a közös jövő.

A pünkösdi Lélek közelebb hozza egymáshoz a népeket. Senkit sem kényszerít, hogy feladja önmagát, lemondjon saját anyanyelvéről, kultúrájáról, emberi jogairól. De lehetővé teszi a másik megbecsülését, tiszteletét és szeretetét. A Lélek 2004-ben a Közép-Európai Katolikus Találkozó révén, a máriacelli zarándoklat által, a népek között új közösségi öntudatot képes kialakítani. Ez teszi lehetővé, hogy egymástól tanuljunk, új kapcsolatokat hozunk létre. A máriacelli „néma gyertyák” május 20-án ismét világitani fognak. 1954. május 1-én osztrák katolikus munkás-fiatalok minden volt kommunista ország keresztényei nevében egy-egy gyertyát meggyújtottak, majd kioltották őket azzal a meghagyással, hogy addig maradnak „némák”, amíg ezek az országok visszanyerik teljes szabadságukat. 1990-ben lengyel, magyar, horvát, cseh és szlovák fiatalok meggyújtották ezeket a gyertyákat. Most 2004-ben lángjuknak üzenete a jövőbe is mutat. A pünkösdi Lélek minket akar eszközként, gyertyafényként a világba küldeni. Minket, ma élő embereket szólít, hogy Európát, annak keresztény szellemiségét ne hagyjuk veszni.

A Kárpát-medencében, az erdélyi Csíksomlyón Pünkösdi ünnepének különös a jelentősége. Pünkösdi szombatján az ott összegyűlt több százezer magyarság együtt imádkozik a Szűzanyához a nemzetért, egész Európáért. Ebbe az imába bekapcsolódik minden magyar, bárhol is éljen a világon. Adjon a Lélek mindenkinek erőt, hogy keresztény módon, emberhez méltóan tudjon élni és mások számára bátorságot, reményt sugározni. Legyen 2004 új Pünkösdi az új Európában. Legyenek egyek a népek és legyen egy nemzetünk. Legyen egy Európa. Hangozzék ajkunkról a kérés: Küldd el Urunk Szentlekedet és újítsd meg a föld színét! □

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

„Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel...” (Dante)

A pokolról - mai szemmel

Májusi számunkban, még Húsvét kapcsán, egy olvasói kérdésre kerestünk választ az Apostoli Hítvallás-ban szereplő kitétele vonatkozáslag: „...alászállt a poklokra...” Levelében a kérdező megjegyzi: „...a XXI. század embere számára már a pokol fogalma is nehezen megközelíthető, hátmeg annak létezése...” A tapasztalat azt mutatja, hogy ez valóban sokak számára jelent problémát. Ezért nem árthat, ha ez alkalommal a pokol fogalmát, létét és mibenlétét vesszük közelebbről szemügyre.

Mi a pokol?

A Katolikus Egyház Katekizmusa, melyet nem győzők minden felöltött és gondolkodó ember figyelmébe ajánlani, a pokol fogalmát így határozza meg: „Isten és az üdvözültek közösségéből történő kirekesztés, önmagunk kizárása az, amit a 'kárhozat' és a 'pokol' szavak jelölnek.” Már ez az egyetlen mondat segítségére lehet a modern embernek, hogy ezt a nehezen megközelíthető keresztény tanítást helyesen értelmezze és magában feldolgozza.

A Biblia a pokolról

Már az ószövetségi szentírásban talánunk utalásokat a pokol létezésére, az Újszövetségben pedig Jézus elég gyakran beszél róla, mint „örök tűzről”, a „külső sötétségről, ahol sírás és fogcsikorgatás lesz”, „tüzes kemencéről”, ahová minden gonosztevőt vetnek, de szó van a test és lélek vesztéről, a „széles útról, mely a pusztulásba vezet”, vagy az Isten országából való kizárásról is. Mivel a Szentírás a pokol létezése felől nem hagy kétséget, jóllehet a vele kapcsolatban használt képek különbözőek, beszélhetünk „keresztény” és nemcsak katolikus tanításról,

vagyis a Bibliát, mint Isten szavát elfogadó egyházi közösségek majdnem egyöntetű álláspontjáról.

Az Egyház tanítása

Az apostoli kortól fogva követhető a hivatalos egyházi megnyilatkozásokban a konstans álláspont: a pokol (kárhozat) létezik és örök. Oda azok jutnak, akik „halálos bűn állapotában” halnak meg, anélkül, hogy azt megbánták volna. Halálos vagy súlyos bűnt az követ el, aki átgondolatlan, és szabad döntéssel, tehát teljes ismerettel és teljes bejegyzéssel szegi meg Isten parancsát.

A pokol kérdésében a II. Vatikáni Zsinat nem hozott változást, hanem a szentírási szövegeket idézve, az Egyházról szóló dogmatikai konstitúció (tanbeli kérdéseket összefoglaló irat) 7. fejezete 48. pontjában, megerősíti a hagyományos tanítást.

A pokol mai szemmel

Az eddig mondottakból kiviláglik, hogy ha hívó és gondolkodó ember igyekszik közelíteni a pokolra vonatkozó egyházi tételekhez, akkor kiindulópontja nem azok megkérdőjelezése, hanem azok elvi elfogadása lesz. Feladatát inkább abban fogja látni, hogy megkísérelje őket - mint adott tényt - az eddigőtől eltérő, a mai gondolkodásnak jobban megfelelő módon értelmezni.

Mindenekelőtt tudomásul fogja venni, hogy amit a „pokol” vagy „kárhozat” fogalma jelöl, természetfeletti valóság. Ebből az következik, hogy nincsenek olyan kifejezéseink, amelyek teljesen fednék a fogalom tartalmát. Ezért rá vagyunk kényszerítve, hogy olyan szavakat használjunk, amelyek a fogalom tartalmának valamelyik szempontját érintik és azt is többnyire analóg módon. Így aztán az érthetőség megkönyvitésére hasonlatokhoz, képekhez folyamodunk. Ugyanakkor tisztában vagyunk vele, hogy minden hasonlat sántít, a természetfeletti valóságot tehát csak megközelíteni tudjuk, nem pedig átfogóan kifejezni.

Ezek előrebocsátása után a pokolra vonatkozó bibliai tanítás értelmezésénél is keresni fogjuk az ott használt hasonlatok, képek tartalmát, mondanivalóját, különösen, ha meggondoljuk, hogy az az ember, akinek a tanítás közvetlenül szólt, több évezreddel ezelőtt, más kultúrkörben, más körülmények között élt, másként érzett, másként gondolkodott és reagált.

Ezek után feltehetjük a kérdést: mit akarnak kifejezni a Szentírásban a pokollal kapcsolatosan szereplő hasonlatok és képek? Megkíséreltem pontokba foglalni:

1. Van bűn, mert szabadon dönthetünk, azaz tudatosan szabadon felvethetünk az Isten által teremtett renddel, amely a szeretet rendje, minthogy Isten a szeretet. A bűn Isten szeretetének visszautasítása.

2. Isten az élet forrása. A bűn szakítást az étellel, végső fokon élethiány, halál, lelki öngyilkosság.

3. A bűn magában hordja a következményeket. A bűnös önmagát bünteti, amennyiben minden bűnnel távolabb kerül Istentől és ezzel minden értéktől, ami után életében vágyódott, amit lázasan keresett. Lépésről-lépésre megfosztja magát a szeretettől, a békétől, minden örömtől, a boldogságtól. A szeretet helyét adáz gyűlölet, a békét dühöd, de tehetetlen lázadás, az örömet és boldogságot a kétségbeesés kínlódása foglalja el. Minél jobban azonosul valaki a bűnrel, annál inkább kiirtja magából, ami szép és jó és érték még megmaradt benne, és annál inkább csökken a lehetőség a visszakanyarodásra, más szóval a megtérésre, a bűnbánatra. A modern filozófia ezt úgy fejezi ki, hogy az ember azzá válik, amivé teszi magát. Ha én cselekedtem révén ügyszólván eggyé válok a bűnimmal, mert következetesen szabadon választom őket, akkor egy idő után nem tudok megszabadulni tőlük, mert gyakorlatilag „bűnné lettem”, azzá tettem magam.

4. Az ember halála pillanatáig dönt het szabadon. Ha addig Istennel szemben

mindig a bűnt választotta, akkor maga határozott végleges sorsáról. Ez a végleges Istennel szembe fordultság állapota, amikor az emberből a jó, az igaz, a helyes szikrája is kiveszett, az, amit „pokol”-nak nevezünk. Hogy ez lehetséges-e a gyakorlatban, hogy egy ember, aki testből és lélekből áll és ebből a kettősségből kifolyólag kétféle hűz, képes-e maradéktalanul gonosszá válni, nem tudjuk. Ha azonban ez sikerülne, abból logikusan következik, hogy a halál után ez megmáshatatlant. Isten az embert semmire se kényserít, hanem tiszteletben tartja a szabadságát, akkor is, ha ezzel visszaél, ha ellene merényletvet vetemedik. A pokol örök, mert az ember akarta így. És ez a kárhozatok legszörnyűbb kínja.

5. Vannak-e kárhozottak? Sem a Szentírásban, sem az egyház tanításában nincs ilyen értelmű biztos állítás; még Jézusnak az áruólora vonatkozó kijelentését: „Jobb lett volna neki, ha meg sem született volna” sem kell szükségszerűen úgy érteni, mintha Júdás elkárhozott volna. Valószínűbb, hogy ennek és a többi pokolra vonatkozó megnyilatkozásnak célja a személyes felelősség tudatosítása, illetve a megtérésre való felszólítás volt. Annyi bizonyos, hogy „véletlenül” senki se jut a pokolba, de az is, hogy a Jóisten nem rendőr, aki csak arra vár, hogy valakit rajtakapjon valamilyen kihágáson. Isten „nem akarja a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen” (Ez 33, 11) és „Úgy szerette Isten a világot, hogy egy szülött Fiát adta” (Jn 3, 16), aki azért jött, „hogy életük legyen s az bőségben legyen” (Jn 10, 10). Isten végtelen irgalmában semmit se hagyott ki, hogy az embert megóvja attól, hogy vesztébe rohanjon. Ha ez egyes esetekben netán nem sikerült, az nem Rajta, hanem az ember megátalkodottságán múlt.

6. Isten mindenkit üdvözíteni akar, az az boldoggá tenni. Ezért minden segítséget, kegyelmet, erőt megad, hogy a helyes utat válasszuk, és egyre közelebb kerüljünk Hozzá. Boros László, a híres jezsuita lelki író feltevése szerint, Isten irgalmában, az embert boldoggá tenni akaró szeretetében odáig megy, hogy a halál pillanatában még azoknak is ad egy utolsó lehetőséget a pálfordulásra, akik egész életükben visszautasították az Ő szeretetét. Ha ez az elmélet megállja a helyét - és semmi sem indokolja az ellenkezőjét - akkor talán ténylegesen többen menekültek meg a kárhozattól, mint gondolnánk.

Ettől függetlenül komolyan kell vennünk Jézus figyelmeztető szavait, amelyekkel erre a veszélyre akar emlékeztetni, s ez mindvégig fennáll, akkor is, ha valaki „csak” nem törődik Istennel és elkönymlüsködi az életét. Erre int János apostol (1 Jn 3, 14). Senki se meg a sarki szatócs, ha magas technológiájú számítógépet akar vásárolni, hanem a szaküzletbe. Aki szeretetet, élete beteljesedését, boldogságot keres, forduljon a forráshoz, Istenhez. A többi kínlat szemfényvesztés, hamisítvány: eddig még mindenki ráfizetett.

Frank Miklós

ELSŐÁLDÓZÓ LESZ A FIAM

A napokban találkoztam egy fiatal édesanyával, akinek legnagyobb fiacskája a közelgő hetekben elsőáldozó lesz. Kissé sőhajtozva mondogatta, hogy milyen nehéz egy 8 éves gyermekkel megérteni a szentáldozás, az Eucharisztia értelmét. Túl kicsi még hozzá. Túl fiatal.

Rövidke szünet után egy kérdéssel válaszoltam: „...és te, a 38 évvel már érted? És a férjed érti? S a kisfiad hitoktatója az iskolában az talán 48 évvel már megértette?”

Zavart és csodálkozó hallgatást vált a válasz.

Nos, látod - próbálom folytatni a beszélgetést - az egyetlen, amit meg kell érteni a gyermekkel az az, hogy ne akarja megérteni ezt a titkot, ezt a misztériumot. Az emberi értelem teljes mértékben megérteni, felfogni csak emberi alkotást tud. S ez a felfoghatatlanság egyben a legnagyobb ajándék is, mert alacsonyítéka annak, hogy Isten műve.

Egy 8 éves gyermeket, de minden embert is, más irányból kell a hit titkaihoz vezetni. A kiinduló pont az Isten végtelen szeretete az ember iránt.

Isten szeretete az idők kezdete óta, mint fényözön árad az ember felé. Tetőfokát a Megtestesülésben érte el és örök köztünkmaradásának pecsétjét az Eucharisztia ajándékozta nekünk.

Egy 8 éves gyermek szeretete még érintetlen s ezért kezebb a hitre. Még tiszta szívvel tud rácsodálkozni a misztériumokra. A rövid ideig uralkodó I. János Pál pápa mondotta egyszer: „...a mai ember tragédiája, hogy elfelejtette a csodálkozást...” (idézett emlékezetből). Mi felnőttek, szülők, nagyszülők, hitoktatók kell megértsük, hogy egy 8 éves gyermek lelkében, értelmében még sok szabad, bevetetlen terület van s ezért képes többet megsejteni, befogni, „megérteni”, mint mi.

De térjünk a gyakorlatra: mit tehetünk ennek érdekében? Néhány gondolat: a készlődés heteiben gyakrabban kell részleteket olvasni a Bibliából. Az olvasottakról gyermeki egyszerűséggel eldicskúrni, elcsveggni, vidáman, minden oktató hangszínnel nélkül. Ezáltal Isten, Jézus közelebb hozni, megismertetni, szeretni, tanulni. „Rácsodálkozni” Jézus tetteire.

Napközben néha természetes egyszerűséggel megemlíteni: „...már nemsokára eljön Jézus a mi Csabánk, vagy Jancsiánk szívébe...” és ennek mi valamennyien örvendünk. Telítődjék meg körülötünk a levegő evvel a gondolattal.

Az esti imában is, a testvérekkel együtt, erről a közelgő eseményről néhány szóban, örömmel megemlékezhetünk. Mindenekelőtt persze a szülők imája lehet a legfontosabb tényező az előkészületekben. Bizony könnyen megeshet, hogy 8 éves gyermekeink, unokáink hite érteni meg velünk, felnőttekkel az elsőáldozás, az Eucharisztia „értelmét”.

Kölcze Éva, egy nagymama

Erdő Péter bíboros, prímás, érsek, a világvárosok evangelizálása alkalmából, Párizsban tett látogatása idején, március 22-én felkereste a Magyar Katolikus Missziót is. Képünkön balról jobbra: Csernoch Ilona lelkesítő munkatárs, Erdő Péter prímás, Gálfy Éva, a Misszió körlevélének szerkesztője, Molnár Ottó prelátus, plébános, főlelkész.

ISMÁNDÉKOK

Júniusra

1.

Imádkozunk, hogy a keresztények egyénleg és közösségileg is egyre inkább tanúskodjanak Istennek, minden egyes ember és az egész emberiség iránti szeretetéről.

Az emberek nagy része távol érzi magát Istentől. „Fázik”, ha Istentől kell beszélnie; a kérdésesomaga „megfekszi gyomrát”. Miért? Túl kevésbé ismeri Istent és fél, hogy nem képes megfelelően szólni hozzá. Nem tud róla sokat. Kétségek gyötrik. Hiányzik belőle valami. Mi lehet az? Az egyéni keresztény felelősségvállalás. Ennek előfeltétele, hogy az ember tisztázza magában: mi a kereszténység? Ki a keresztény? Hogyan vállaljon felelősséget, hol és milyen formában?

Más kérdés, mennyire van meggyőződve Isten szeretetéről? Talán valamilyen oknál fogva „haragba kerül” a Mindenhatóval? Az élet naponta ránk zúduló követelése, próbái, információi elnyeléssel fenyegetnek - hogyan hagyhatnánk időt arra, hogy az ember feltegye a kérdést: mit mond ebben a helyzetben Isten? Mit tenne helyemben?

Amíg e kérdések nem tisztázódnak benne, addig nem képes felelősen cselekedni Istentől. Elsőnek a belső meghittsághoz létrejövő értelem - egymás értelem, érzékelése - jön létre. Ezúton megtapasztalja Isten szeretetét. Évekig tarthat, amíg a meggyőződés oly módon megszilárdul, hogy a keresztény ember vállalja, meri vállalni a felelősséget... önmagáért. Rájön: egyedül keveset tudok elérni. Talán többet együtt, közösen... Istennel.

2.

Imádkozunk, hogy Ázsia országaiban egyre jobban tartásák tiszteletben a vallásszabadságot, minden ember alapvető jogát.

Nem csak Ázsia országaiban figyelhetők meg az a vallásszabadság, amelyben súlyos büntetendő cselekményt követ el, aki a létszámban legnagyobb vallás gyakorlásának szabadságát sérti. Ha valaki a vallások szabadságát nyírálja meg, az ott nem tekintik jogsértésnek. Az alapvető jogok - nemcsak papíron - mindenkit megilletnek.

Mindenkit!

Fejős Ottó

EURÓPAI MAGYAR PAPI KONFERENCIA

Az Európában élő magyar lelkipásztorok az idei évben május 3-6 között, a müncheni Schönstatt-Központban *Miklós-házy Attilának*, a külföldi r. k. magyarok püspökének vezetésével tartották szokásos évi konferenciájukat. A konferencián, amelyet *Cserháti Ferenc*, a püspök európai delegátusa szervezett, a főelőadó *Ternyák Csaba* c. érsek, a Papi Kongregáció titkára volt, aki „Magyar lelkipásztor a nagyvilágban” címmel tartotta meg előadásait. Bemutatta a pápáság jelenlegi helyzetét, a világegyházban felmerülő főbb nehézségeket, valamint a pápi identitás alapjait a II. Vatikáni Zsinat, a pápai és vatikáni megnyilatkozások alapján. Különösen is hangsúlyozta a

szágból és Olaszországból érkezett lelkipásztorok beszámolóiból biztató összkép rajzolódott ki: szerény mértékben, de mindenhol növekszik a közösségek létszáma, és Magyarországnak az Európai Unióba történt belépésével ez várhatóan még tovább fog nőni. Nagy kihívást jelentenek a Magyarországról érkező fiatalok, akik a különböző egyetemeken végzik tanulmányaikat. Megállapítást nyert, hogy ezt a lelkipásztori munkát a jövőben a Magyar Katolikus Egyházzal való még szorosabb együttműködéssel lehet csak megoldani, egyre jobban számítva a világi hívek aktív közreműködésére is. Végezetül a németországi helyzetről *Wolfgang Miehle*, a Német Püspök

Az Európai Magyar Papi Konferencia résztvevői, balról jobbra, első sor: Filőp Gergely (Lyon), Ternyák Csaba c. érsek, a Papi Kongregáció titkára (Vatikán), Miklós-házy Attila, a külföldön élő r. k. magyarok püspöke (Scarborough), Frank Miklós (München), Hegyi György (Bécs); második sor: Cserháti Ferenc (München), Németh László (Róma), Szabó József (Karlsruhe), Filőp Menyhért (Rochdale), Bagossy István (Münster), Lukács József (Köln), Molnár Ottó (Párizs); harmadik sor: Merka János (München), Ruppert József (Róma), Urbán Imre (Brüxelles), Szabó Ernő (Linz), Túrós Dezső (Eppisburg), Bárány József (Augsburg).

hivatásgondozás jelentőségét. Miklós-házy püspök a 22 résztvevőt tájékoztatta a magyarok lelkipásztori ellátásának helyzetéről az amerikai kontinensen és Ausztráliában, és köszönetét fejezte ki minden lelkipásztorok áldozatos munkájáért. Ezt követően az Angliából, Ausztriából, Franciaországból, Németor-

ki Konferencia felelőse adott tájékoztatást. A konferencia résztvevői a közös imádságban, amelyeken az elmélkedést *Frank Miklós* pápai prelátus tartotta, és a szentmisékben imádkoztak az elhunyt lelkipásztorokért és közösségeikért, illetve kérték az Aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába.

Magyar szentmisék a római Szent Péter bazilikában

A Rómába zárandokló magyarok számára igen kedves zárandokhely a Szent Péter bazilika altemplomában található Magyarok Nagyasszonya kápolna. Az Olaszországi Katolikus Magyar Misszió a magyar zárandokok részére magyar nyelvű szentmisét biztosít. Ez év május 18-tól minden kedden 7.45-kor magyar nyelvű szentmise lesz a kápolnában. Minden Rómába zárandokló magyart szeretettel hívunk várunk erre a szentmisére. A szentmiséket Rómában élő magyar papok fogják bemutatni, de számítunk a csoportokkal érkező magyar lelkipásztorok szolgálatára is. A szervezés érdekében kérem, hogy a csoportok részvételi szándékukat lehetőleg szerint előre jelezzék faxon 0039-06/68 42 644 vagy e-mailen pmilaci@freemail.hu.

Dr. Németh László, római magyar lelkész

Lelkipásztori látogatás Berlinben

Cserháti Ferenc, a Német Püspöki Konferencia magyar delegátusa, a külföldön élő r. k. magyarok püspökének nyugat-európai megbízottja, március 29-én és 30-án lelkipásztori látogatást tartott Berlinben, a magyarok Szent Erzsébet katolikus egyházi közösségében.

Az ünnepélyes vasárnapi szentmisén *Rasztovác Pál*, a berlini magyarok lelkesze üdvözölte a főlelkész, aki szentbeszédében szólt a szentmisén résztvevő mintegy 50-60 magyar hívőhöz. A szentmise után, a plébánia gyűlekezeti termében, a szokásos kávé és tea

mellett, a delegátus személyesen és egyenként is köszöntötte a megjelent híveket és válaszolt kérdéseikre.

Másnap *Nagy Iván* kíséretében megbeszélést folytatott *Hermann Fränkert-Fechterrel*, a berlini püspökség képviselőjével, a kategoriális lelkipásztori szolgálat vezetőjével, a berlini magyar lelkipásztori munka problémáiról és jövőjéről. Legfontosabb - mondotta -, hogy a német fővárosban biztosítva legyen a jövőben is a magyar lelkesze szolgálat.

A megbeszélés után *Cserháti Ferenc* delegátus, *Nagy Iván*nal együtt, tisztel-

gő látogatást tett hazánk berlini nagykövetségén. Tárgyalt *dr. Kiss Imre* főkonzul és *Dropkó Erzsébet* konzulal, akik a követségben a Németországban élő magyarokkal való kapcsolatokért felel. A közel két óras, szíves értekezleten a főlelkész beszámolt a németországi magyar lelkipásztori szolgálat munkájáról, nehézségeiről és válaszolt a kérdésekre. Az értekezlet végén a két főhivatalnok megköszönte a tisztelő látogatást és kifejezte óhaját, hogy a kapcsolattartás a jövőben is folytatódjon.

Nagy Iván, Berlin

ISMERJÜK MEG PAPPAINKAT

Ismerjük meg pappainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő pappainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Merka János

A müncheni Magyar Katolikus Misszió vezetője plébánosi címmel. Megbízása kiterjed a München-Freisingi Főegyházmege területén élő magyar, illetve magyarul beszélő katolikusokra. Megbízását a szatmári püspök beleegyezésével, a München-Freising-i Főegyházmege főpástorától, dr. Friedrich Wetter bíboros-érsektől kapta. A Szatmári egyházmege papja.

Merka János 1961. március 24-én született Nagykárolyban. Elemi iskoláit Fényen, gimnáziumi tanulmányait 1975-től 1979-ig Gyulaférváron végezte a Római Katolikus Kántoriskolában. Az érettségi megszerzése után, 1979. október 1-től 1980. június 30-ig kötelező katonai szolgálatot teljesített Káránsebesben.

Teológiai tanulmányait 1980-tól 1986-ig a gyulaférvári teológiai intézetben (SIS), a Római Katolikus Hittudományi Főiskolán végezte, ahol *Absolutoriumot* szerzett. 1986. június 22-én dr. Jakab Antal püspök pappá szentelte a gyulaférvári székesegyházban, a Szatmári egyházmege szolgálatára.

Káplánként szolgált: 1986. október 1-től Szatmáron, a Szent Család plébánián, 1987. szeptember 1-től Nagykárolyban a Szent József plébánián.

1990-ben áttelepült az NSZK-ba. 1991-től intenzív német nyelvkurzust végzett Stuttgartban a DAG-nél.

1991. május 1-től a müncheni Főegyházmege főpástora kinevezte második magyar lelkésznek a müncheni Magyar Katolikus Misszió, ahol plébánosa megbízásából, főleg az ifjúság lelkesze szolgálatát látta el. Ez időben, 1991. decembertől 2000. januárig, „János atya” néven szerkesztette az *Életünk*, „Gyermekeknek” című rovatát.

2002-ben a müncheni Főegyházmege főpástora kinevezte a müncheni Magyar Katolikus Misszió vezetőjének plébánosi

címmel, miután annak korábbi vezetője a Német Püspöki Konferencia elnökétől németországi magyar delegátusi kinevezést kapott.

Azóta a müncheni Magyar Katolikus Misszió egyházközségi Értesítőjével -, amelyet még 1984-ben *Cserháti Ferenc* plébános alapított -, 2-3 hetente tájékoztatja híveit a magyar egyházi közösség eseményeiről és terveiről. Az *Értesítő* 21. évfolyama 785. számánál tart, és évente kétszer, mintegy 5.000 példányban, 22-26 oldalas füzetként is eljut a misziói köréhez tartozó magyar családokhoz. Az egyházi közösség karitatív szolgálatát a még 1947-ben alapított és hatóságilag bejegyzett Magyar Karitás Szolgálat egyesület elnökeként irányítja. Két lelkipásztori kisegítő és egy titkárnő segítségével koordinálja a mintegy 21 csoport munkáját a misziói otthonában.

Magyar szentmiséket tart rendszeresen:

Minden vasár- és ünnepnap 10.30-kor Münchenben, a Damenstift-templomban, Damenstiftstraße 1;

Minden hó 2. és 4. vasárnapján 12.30-kor Rosenheimban, a St. Josef templomban, Innstr. 4;

Időnként, előzetes értesítések szerint, 16.30-kor Erdingben, a Hl. Geist-templomban, Landshuter Str. 8.

Az *Értesítő*ben előre jelzett időben, hetente 1-2 alkalommal *hétköznapi magyar szentmiséket tart Münchenben, a Patrona Hungariae et Bavariae házi kápolnában, a misziói otthonában.*

Érdeklődni: Merka János plébános, Ungarischsprachige Katholische Mission, Magyar Katolikus Misszió, D-81925 München, Oberföhringer Straße 40. Tel.: 089 / 98 26 37 vagy 98 26 38; Fax: 98 54 19; E-mail: ukm_muenchen@yahoo.de http://www.ungarische-mission.de

Cserháti Ferenc

Balaton kiruccanás Angliában

„A régi szép időkben, egy szép királyleány, aranszörű kecskéket őrzött Tihany fokán” - így kezdte versét Garay János. Hogyan is volt tovább?

Megtudhattuk ezt is, és még sok mást, Közép-Európa legnagyobb melegvíz taváról, a Balatonról, amikor ez év április 17-én ismét, már 6-ik alkalommal került sor az „Elindultam szét hazából” címet kapott angliai magyarok kultúrtaálkozájára a rochdalei Kossuth Magyar Egyesület klubjában.

Az elnök *Szélesiné Babos Judit* rövid köszöntője után a Londoni Magyar Néptáncosport színvonalas és remek hangulatot árasztó műsorozatában gyönyörködhetünk, valamint a rochdalei klub táncosainak régi és új szép táncainak. A szemet gyö-

nyörködtető népviseletben és új motívummal gazdagított táncokkal a rochdalei kibővített, felnőtt táncosport elbűvölte a több mint 130 vendéget.

A balatoni kiruccanás alkalmával, ami gondolatban és dalok szárnyán történt, megismerhettük a „balatoni kecskékörmök”, a „tihanyi visszhang” rövid történetét. A másfél óras műsor zárószavait *Sáfrány László*, a klub titkára mondta el.

A műsor a Magyarok Világhimnuszának az elnevelésével fejeződött be, amit *Márok Marianna*, *Nagy Magdi* és *Szélesiné Judit* adott elő.

„Bármerre vitt a sors, hív az ősi föld, zászlója még ma is piros, fehér, zöld.”

A műsort ízletes magyar disznótoros vacsora és szórakoztató tánczene

követte éjjel után egy óráig. Angliában élő magyarok, viszontlátásra jövőre!

Szélesiné Babos Judit, Rochdale

A lelket szerető Isten nem elégedett sem azzal, hogy szép tanításokkal fülünkbe rága hivatalunk kötelességét, magunkviselésének formáját, erkölcsünk reguláit vagy igyenesítő rendit; sem azzal, hogy parancsolatnak fenytékével, büntetésnek retentésével, ígéreteinek édesgetésével engedelmesgre és köteleles erkölcsök gyakorlására esztenezte akaratunkat: hanem hogy példából tanuljunk a tökéletességet; és nemcsak fület, hanem szemmel látunk, mi kell cselekednünk: Elsőben cselekedettel, aztán élő nyelvek oktatásával tanított minket az Úr Krisztus.

Pázmány Péter

Gyermekeknek

NÉMÓ - A SZÓFOGADATLAN HALACSKA

Kedves Gyerekek!

Egy esős délutánra szeretnék a figyelmetekbe ajánlani egy újabb Walt Disney filmet. Bizonyára mindannyian ismeritek a kedves mesefigurákat, Micimackót, Pinokkiót, Hófehérkét, az Oroszlánkirályt és Némót, a kis halat? Vagy mégsem? Akkor itt az ideje, hogy jó barátságba kerüljetelek velem.

A filmen meglevenedik a tenger világa, gyönyörű, pazar színeivel és állatvilágával. Főszereplők: Némó, a kis hal, apukája Malin és a segítségükre siető Dórin. Azt hiszem, ismerőseitek, kis társaitok közül hamar találjátok a mesefigurákra emlékeztetőket. Ki ne ismerne szófogadatlant kislányt, vagy kislányt, vagy aggódó édesanyát, édesapát? Némó, figyelmen kívül hagyva az apai intést, nagy kalandba keveredik. Így kerül el egy orvosi rendelők akváriumába. Kétségbeesett édesapja annak ellenére, hogy ő az óceán leggyávább

halacska, vállalja az ezer veszélyt, hogy megkeresse haszontalan fiacskáját.

Az egymás iránti szeretet és ragaszkodás morra győzi le a megoldhatatlannak tűnő akadályokat, amelyek megoldásához úton útfélen segítségre találnak. Így van ez a mi világunkban is. Biztos hálóként kellene a szeretetnek minden bajbajutót megvédeni, újra a helyes útra vezetni. Némó kitörése arra volt jó, hogy megtanuljon szót fogadni, előre mérlegelni tettének következményeit. Édesapja is belátta, hogy a félelem nem nevel önállóságra, még a halacskaéknak is szükségük van társakra, saját tapasztalatszerzésre a végtelen óceánban. Azt hiszem nemcsak nektek, de szüleiteknek, nagyszüleiteknek is sokat mond az izgalmas történet, vicces az erős dialektusban beszélt teknős és a vegetáriánus cápa. Jó szórakozást kívánok!

Judit néni

Fiataloknak

LEGYETEK AZ ÚJ ÉVEZRED ŐRSZEMEI

Különösen az ifjúság örömteli és lelkes találkozási emlékezem szívesen. Ha van olyan emléke a 2000-es Jubileum Évkönyvére, amely minden másnál elevenebbül él a szívünkben, akkor ez bizonyosan az ifjúság tengernyi áradata. A velük folytatott párbeszéd, melyet a kölcsönös rokonszenv és a figyelmes odahallgatás határozott meg, különösen is kiemelkedik az év eseményei közül. Ebben a szellemben üdvözöltem őket már a lateráni Szent János téren és a Szent Péter téren való gyülekezéskor. Majd láttam, ahogy kirajzottak a város utcáira, vidáman, ahogy a fiatalokhoz illik, de ugyanakkor elgondolkodva, imádságra hajló szívvel, az őszinte barátság iránti „érzékkel”. Sem számukra, sem a rájuk tekintők számára nem lesz könnyű kitörölni ennek a hétköznapnak, amikor Róma „megfiatalodott a fiatalokkal”. Felejthetetlen marad a Tor Vergatánál bemutatott szentmiseáldozat is.

A fiatalok újra felfedték Róma és az Egyház számára Isten Lelkének különleges adományát. Néha pesszimizmussal te-

kintünk az ifjúságra, tudva, milyen problémákkal és gyengeségekkel küzdenek társadalmunkban. Az ifjúság Jubileuma azonban ellenkező irányba hangol bennünket: olyan ifjúságot mutat nekünk, amely minden kértelműség dacára őszintén keresi azokat a hiteles értékeket, melyek teljessége Krisztusban található. Vajon nem Krisztus-e a valódi szabadság és a szívbeli öröm titka? Vajon nem legjobb barátunk-e ő, ugyanakkor pedig minden hiteles barátság nevelője? Ha Krisztust valódi arcával mutatjuk meg a fiataloknak, akkor ők felfedezik benne a kérdéseikre adott meggyőző választ, s készek elfogadni üzenetét, legyen az bármennyire igényes is, hordozza bár a Kereszt jelét. Ezért, megérintve lelkesedésüktől, habozás nélkül arra kérem őket, hozzák meg a hit és az élet radikális döntését, s azt a csodálatos feladatot adom nekik, hogy a „hajnal őrszeméivé” (vö. Iz 21,11 - 12), az új évezred hajnalának az őrszeméivé legyenek. (II. János Pál pápa, Novo Millennio Ineunte apostoli leveléből, 9. p.)

FŐSVÉNYSÉG KÉT FEJEZETBEN

Mivel ezzel a témával már az évszázadok óta annyi nagy egyházatyja, író, költő foglalkozott, szabad-e, lehet-e újat írni? Molière, XIV. Lajos francia király udvari színdarabírójának klasszikus „Fősvénye” után, mit is mondhatnánk?! Mégis, az emberi lélek leg-sötétebb bugyraiban ez a féreg is alattomosan megbújik, ott rágja, szúrja, kínozza az illetőt, álmatlan éjszakákat okozva neki. Ez a gyaroltság valóban mindég aktuális marad.

Így mesélte el a „boldog béke” éveiből származó anekdotát egy akkori egyetemista.

1.

Kolozsváron - abban az időben Erdély fővárosában - gyűltek össze a tanulni vágyó egyetemisták, akik a „Szent József” internátusban laktak. Ott egy közösség alakult ki, együtt étkeztek, aludtak és a tanulás mellett megvitatták a világ dolgait, énekeltek, szórakoztak. A közösségben sokszor életre szóló barátságok is szövődtek. A legnagyobb öröm volt, ha otthonról csomag érkezett, amelynek tartalmával pótolni lehetett az internátus szerény kosztját. A csomagot közösen bontották fel és boldogan falatoztak belőle. Egyetlen fiú volt csak, egy jómódú bánati gazda fia, F. K., aki nem állt szóba senkivel és félrevonulva, maga fogyasztotta

totta az ugyancsak megtömtött csomag tartalmát. Pedig volt abban sok finomság: házikolbász, füstölt sonka, szalonna, tömött liba mája, foszlós-maszolás kalács, diós, mosás kifli, különféle befőtt gyümölcsök, dzsemek, aprósütemények. A többi fiúk, különösen a szegényebbet érdélyiek, akik csak puliszkaliszott, pityókat, juhsajtot kaptak, sóváran nézték a sok finomságot, amiből ők sohasem kaptak.

Egyik nap az egyik fiú lelkenedve újságolta, hogy Karsci elfelejtette bezárni a szekrényét, amelyben rejtette az akkor érkezett csomagját. Gyerekek - mondta Sanyi - „most megráféljük a fősvényt, kivesszük a csomagot és meghívjuk, hogy tartson velünk, fogyasszuk együtt a sok finomságot.” Úgy is lett. Karsci boldogan tömte magába a másnak szánt falatokat. Amikor majdnem kiürült a csomag, megmutatták neki, hogy a sajátját fogyasztották el közösen. Ekkor a károsult kékiült-zöldült, nehezen palástolta bosszúságát, és szegyenkezve elvonult.

Magabaszállt és attól kezdve mindig megkínálta társait, ha otthonról kapott csomagot.

2.

Egy öreg szemtanú elbeszélése: M. Zs. szegény körülmények között nőtt fel, de

KÉT VILÁG - EGY KÖNYV

Az író Damaszkuszban született, a könyvet illusztráló nő Würzburgban. Rafik Schami és Root Leeb közös munkájának címe „A szavak színe”. Rövid idő alatt két kiadást ért meg az *ars vivendi* gondozásában, csinos kiállítású, 56 történetet tartalmazó munka. A szíriai születésű író történeteit hangulatilag egészítik ki, és adnak nekik nyomtatékot Root Leeb megkapóan szép színei, ötletei. Absztrahálva jelennek meg a napégette házak, a sivatag végtelenjéből felbukkanó titokzatos álomképek, fantáziaábrák, figurák. Az elmélyülésre ösztökélő képek színei megnyugtatóak, mégis elevenek, beszédeselek.

A több mint félszáz történet átvál a hagyományos életformák között töltött damaszkuszi gyermek- és fiatalkortól a több évtizedes németországi tapasztalatokig. Schami „ma a legsikeresebb német nyelven írók közé tartozik, 22 nyelvre fordították le.” Nemzetközi olvasótáborra megérdemelt tehát azt az eddig ismeretlen díjat, amellyel (Schami szerint) a figyelmes olvasókat tüntetné ki. „Mert mi értelme volna a szülők, egyházak, pártok, rádiók, énekesek, mindenfajta prédikátorok mondanivalóinak, a szerelmesen suttogott szavaknak, ha nem figyelnének rájuk?” - kérdezi Schami, hogy valódi csattanóval válaszoljon: a díjakat nőknek ítélné oda. Hogy miért? „Ez már egy másik történet...”

A damaszkuszi „grund” elevenedik meg a figyelmes olvasó, a történetet nyitott füllel hallgatók előtt.

Az a szó, hogy „utca”, mindig a játékot juttatja az eszembe - írja Schami. Minden évszakra megvolt a jellegzetes játéka és díja. Telen dió, olíva- és datolyamagokat nyert a győztes. A diót megehettem, a többi elvittem a brikettgyárba. „Jól égték, olcsók voltak, mi pedig beszebeltem néhány piasztart. Telen inkább bent játszottunk. Kártyáztunk, bújócskáltunk, búvészkedtünk, találos kérdésekkel bajlódunk.” Húsvét előtt kemény tojás volt a díj, míg húsvét után átálltak a ba-

szorgalmas, törekvő, tehetséges volt, és egyetlen fiának jobb életet szánva, éjjelnappal dolgozott. Mesterséget tanult, a gyárban élmunkás lett, amellyel „ezermester” volt, amit a szeme látott, a keze megcsinálta. Munka után, éjjel büttykölt, a terméket eladta jó pénzért, ezt meg addig-addig gyűjtögette, számolgatta, amíg házat is épített, néhány barátja segítségével. Megházasodott, de felesége rövidesen otthagya, mert nem bírta sem lelkiileg, sem fizikailag az állandó munkát, gyűjtögetést. Soha sem kapott egy mosolyt, szórakozást, nyugalmat.

Telt-múlt az idő. Jancsika, az apa szeméfnye, szintén okos, talpraesett fiúvá növekedett, iskolába, egyetemre járt, diplomát szerzett, magasabb körökben forgott, jóképű, vidám, szórakoztató volt, mindenki kedvelte.

Más városba kerülve is mindig elegáns volt, barátaival nagystílus. Szórta a pénzt, a mulatságok, kártya, lovaglás, úri sportok sok pénzt emésztettek. Persze senki sem tudta, hogy az apja küldi neki a saját magától megvont garasokat. Nem is járt haza, szégyellte a kopott külsejét, munkás-apját. Márton bácsi meg csak dolgozott, gyűjtögette a pénzt, nem volt ideje orvoshoz járni, így nem sokára kórházba került, megoperálták, csak fél gyomra maradt. Hiába írt a fiának, az nem is válaszolt, nem ért rá. Egy idő után megint kórházba került, most az egyik veséjét vették ki. Megint írt a fiának, de az most sem válaszolt, valahol nyaralt a pálmák alatt.

Amikor meghalt az apa, a szomszédok adták össze a pénzt a temetésére. Tragikus fősvénység! A túlzott szeretet elrontotta azt, akiért az apa feláldozta önmagát!

Billédy Iona, Karlsruhe

rackmagra. Sokat kaptak érte, felhasználták a marcián készítésénél. Aztán elérkezett a labdázás ideje. „Játékainknál az ügyeskedés, csalás sosem hiányzott...”

A damaszkuszi gyerekek bizonyára ma is ott játszanak az utcán. Lehet, jobb labdáik vannak, jobban ismerik a szabályokat, de már nem lehetnek közöttük a mindenkori „joker”-ok. Azok, akik még kicsik voltak ahhoz, hogy a csapatban lehessenek, ugyancsak játszani akartak. Befogadták őket. Futkároztak, labdába rúgtak, néha még jól is született (ez sosem számított), s este boldogan nyargaltak haza. Nevettek, hangoskodtak, örültek. Senki sem háborgott, hogy ott vannak, hiszen egyik csapathoz sem tartoztak... (De ma?! Tehetné fel a kérdést az író, de nem teszi. Ezt az olvasóra bízva...)

Rafik Schami Damaszkuszban építész-mérnök akart lenni. Magas rangja volt ennek a foglalkozásnak, mindjárt a pap és a tanító után következett. De hogy mégis vegyész lett belőle, annak igen egyszerű oka volt. Nagyon drágán adták az építészeti szakkönyveket és csak kevés volt belőlük. Schaminak pedig nem volt pénze rájuk, még arra sem, hogy kifizesse a végzett diákok, vagy a könyv-uzsorások által követelt összeget...

Az író összehasonlítja az arab és a német vendéglátás sajátosságait. A német vendég mindig ajándékot hoz: befőttet, télire eltett savanyúságot, saját készítésű süteményt. A damaszkuszi vendéglátót viszont véréig sértené, ha valamilyen ételfélével állítana be a vendége, és nem csupán üres bendővel jelennek meg. Mert az arab éhezik a meghívás napján. Tudja, nem elég egéki dicsérmí a fogásokat, ki-jelentésének igazát mérhetetlen mennyiség elfogyasztásával kell igazolni. A német percnyi pontossággal érkezik, nem hoz magával hivatlanokat, keveset eszik és elkéri az étel receptjét. Ezzel ellentétben az arab órákat késik, egész háznépével jelenik meg, teletömi a bendőjét, és esze ágában sincs faggatni a szakácsot...

Rafik Schami fiatalkori emlékei között szerepel az a családi összeütközés, amely a „modern” gondolkozású nagymama és a régi életmód szabályaihoz ragaszkodó fia között volt, sajnos szomorú eredménnyel.

Egy nap Schami testvére, Sahar izgatottan mesélte el, hogy látta a nagymamát, amint a kávéházban vízipipát szívott. A lehetetlen híre, „hazugságra” az apa mérgesen reagált, és lekevert egy alaposat a lányának, „hiszen még 'soha' nem merésztelt egy arab nő egyedül beülni egy kávéházba.” Dühös hangulat, sírás, rívás. Mialatt az anya vigasztalta a lányát, az apa összerokkadt. Pillanatok alatt éveket öregebben látszott a saját apjánál. A fiú a testvére védelmére kelt. „De apa, Sahar sosem hazudik! Tegnap délután én is láttam a nagymamát a kávéházban, amint vízipipát szívott” - erre ő is majdnem kapott egy pofont.

A fiú nem várt soká és elmondott mindent a nagymamának. Csak nem - kiáltott fel az energikus hölgy. Még csak az hiányzik, hogy a saját fiam tiltsa meg nekem, hogy kávéházba menjek. S legközelebb, amikor a modern nagymama találkozott a régimódi fiával, olyan heves vita kerekedett közöttük, hogy a nagymama soha többé nem ment el a fia házához, mert a fia nem akarta. A család többi tagja azonban titokban látogatta.

Múltak az évek. Eljárt az idő a nagymama felett is, de a kávéházat és a vízipipát nem hagyta. Egy napon aztán holtan találták rá a házában. Temetésén ott volt az egész negyed. Sírva kísérték a koporsóját, a kávéházat pedig - végítesszégként - azon a napon zárva tartották.

Bitskey Ella, Sarasota, FL

Madridi levél HÁZASSÁG ÉS CSALÁD

A spanyol püspöki kar 250 oldalas irányítást adott a családról és lelkipátlóságáról. Nincs benne sok „újdonság”, de mégis - vagy éppen ezért, - nagy visszhangot keltett és ellentmondásokat váltott ki. A Szocialista Párt, amely időközben megnyerte a választásokat, a volt kommunis-ták, továbbá női és homoszexuális szervezetek élesen bírálták, de konzervatív körök sem értettek vele mindenben egyet.

A főpapok szerint a házasságról és a családról szóló evangéliumi tanítást mindenki számára „világosan és merészen” meg kell hirdetni, nem pedig alkalmazkodni mindahhoz, amit sokan „politikai-lag korrekt” megoldásnak tekintenek.

Az úgynevezett „szexuális forradalom” elválasztotta a páros életet a házasságtól, de a szaporodástól is. A házasságot egyre többen „visszavonható választásnak” tekintik, illetve olyan „családmódellet” fogadnak el, amely eltekint a házasságtól. Kivéve azokat, akik követelik, hogy homoszexuálisok is „házasságot köthessenek”.

A püspöki irat megjelöli a házasság és a család szerepét „Isten tervében”. A házasság a társi szerelem intézménye; a kölcsönös vonzalom elűnté azonban nem jelenti a kötelek felbomlását. A házastársi hűség és viszony szilárdasága alapvető fontosságú az egész társadalom szempontjából.

A sok „rosszul sikerült” házasság s annak következményei, főleg az utódok számára, érthetővé teszik a feladatra való előkészítés fontosságát. Át kell vinni a köztudatba, hogy a nemiség gyakorlása az igazi, kölcsönös szeretet kifejezése kell, hogy legyen a házasságon és a családon belül. (Ezzel szemben a felmérések szerint 2003-ban az 50 év alatti spanyol férfiak 14, a nők 12%-a élt együtt házasságkötés nélkül, az újszülöttek 19,5%-a jött világra házasságon kívül.)

A termékenység a házasság célja és ajándéka. A házastársaknak felelősségük tudatában kell mérlegelniük a család szaporodását, s adott esetben önmegtartóztatást gyakorolniuk. A sokgyermekes családok a társadalom és az egyházi közösség gazdagságát jelentik s a lelkipátlóság különös tárgyát kell, hogy képezzék. (A születési arányszámokban Spanyolország az utolsó helyen áll a világon!) A szülőknek elegendő időt kell tölteniük gyermekeikkel s figyelemmel lenniük a televízió és az internet használatára, továbbá a baráti körökre. (Nem könnyű dolog, ha mindkét szülő házon kívül dolgozik.)

Ha az együttélés lehetetlenné válik, az Egyház elfogadja a különválást, Isten előtt azonban házastársak maradnak és újabb házasságkötésre akkor sem jogosultak, ha törvényesen elváltak.

Egyre gyakoribb az együttélés minden egyházi vagy világi kötelek nélkül. Az ilyen rendellenes helyzet lehetetlenné teszi a szentségekre való járulást. Másrészt meg kell érteni, hogy a homoszexuális együttélés nem azonosítható a házassággal.

Végül ismételtenszöveg, hogy a család a társadalom alapja, ezért a jogait és kötelességeit tisztálandó tartó család-politikára van szükség, amely nem merülhet ki pusztán gazdasági segítségben.

Az új miniszterelnök hivatalbalépése előtt elutasította, hogy évi közel száz nő erőszakos haláláért a „szexuális forradalmat” tegyék felelőssé; kb. ennyi veszt életét párja vagy volt társa keze által. A szocialista kormány tervei között szerepel a válási

II. János Pál pápa németországi látogatása alkalmával a speyeri székesegyházban arra szólította fel a híveket, hogy ápolják az 1994-ben Anton Schlembach speyeri püspök kezdeményezésére alapított Edith Stein Társaság nevű adójának örökségét és tanítását igyekezzenek átültetni a jelenkorba. Ennek a felhívásnak akart eleget tenni a Konrad Adenauer Alapítvány elnöke, Rajna-Pfalz, majd Turingia tartomány egykori kormányfője, Bernhard Vogel, amikor az Edith Stein Társaság létrehozásának 10. évfordulójára rendezett ünnepség megnyitóján sikra szállt annak érdekében, hogy az Európai Unió alkotmányába kerüljön be az utalás a keresztény értékekre. Mint Vogel mondotta, a szent tanítása arra ösztönöz bennünket, hogy még akkor is küzdjünk az Isten-fogalomnak az elfogadás előtt álló európai alkotmányba történő felvétele érdekében, ha ez az erőfeszítés jelenleg nem sok sikerrel kecsegett.

Az Életünk 2004. májusi száma, amelyben bemutatott az Aracs Társadalmi Szervezetet, készítette arra, hogy írjak az aracsi Pusztatemplomról, amelyet a Törökbecse (Novi Becej) - Beodra (Novo Milosevo) - Torda háromszög közepén találjuk. Megközelítése kissé körülményes. Törökbecséről a Beodra felé haladó műúton a vinceéri (Crna Bara) vasúti átjárón átkelve

eljárás meggyorsítása, a homoszexuális együttélés törvényes elismerése és az abortusz megkönynyítése a terhesség első 12-14 hetében. Másrészt adóengedményeket szándékoznak tenni a legalább három gyermeket számláló családoknak.

Lesz tehát elég vitámi való, s majd meglátjuk, mekkora az Egyház befolyása ebben az országban, ahol a lakosság 86%-a vallja magát katolikusnak, de ennek kétharmada vallását nem gyakorolja, vagy csak alkalmasszerűen teszi. Például a fényes, nagyheti körmeneteken vagy a helyi védőszent ünneplésekor.

Rónai Zoltán

TÍZ ÉVES AZ EDITH STEIN TÁRSASÁG

Edith Stein
egyetemista korában

A Speyerben rendezett ünnepségre sokan jöttek el, habár egyre kevesebben élnek azok közül, akik a társaság megalapításában főleg azért vettek részt, mert ismerték Edith Steint, valamint együtt dolgoztak a zsidó származású apácával, illetve vele raboskodtak az auschwitzi koncentrációs táborban, ahol a néhány éve szentté avatott nővér „népéért és hitéért” mártírhaltálalt. A Szent Magdolna kolostorban rendezett évfordulón a Társaság különösen biztatónak nevezte, hogy a megemlékezésre Edith Stein szerzetes-

rendjének lengyelországi, belgiumi, franciaországi, hollandiai és olaszországi képviselői is eljöttek Speyerbe, mintegy bizonyítva, hogy a náciizmus áldozataként elpusztult apáca egyre inkább európai szentté válik. Erre utal, hogy a jövő évre tervezett kölni Világifjúsági Találkozó résztvevői zárandoklatot terveznek azokra a helyekre, ahol Edith Stein élt és dolgozott.

A társaság alapításának 10. évfordulójára rendezett ünnepség résztvevői a Szent Magdolna kolostorból - ahol Edith Stein 8 éven át a Domonkos-rend tanítónőképzőjének a közense volt - átmentek a közelbi Maikammerba. Az ottani szőlőhegyekre annak idején Edith Stein is gyakran kirándult növényekkel. A résztvevők felkeresték Bergzabert is, ugyanis 1921-ben Avilai Szent Teréz önéletrajzának olvasása közben itt döntötte el, hogy áttér a katolikus hitre, és Isten Szolgálatában apácaként éli le életét.

Vincze András,
München

A KŐ MARAD

Az aracsi Pusztatemplom

4-5 km-t kell nyári úton megtenni, hogy elérjük a Pusztatemplomot. Útjelző tábla nincs, amely útbaigazítaná mindazokat, akik látni szeretnék ezt a páratlan szépségű műemléket.

Sem az aracsi Pusztatemplom alapítója, sem alapításának ideje nem ismert. Alaprajzilag a templom a XII-XIII. századi bencés templomokkal hozható összefüggésbe. Nyugati homlokzatát rózsaszablak díszíti, tornyai viszont nincsenek. Ebből következtethetünk a ciszterci építkezések hatására is. Egyes források szerint az 1092-es szabolcsi zsinaton említik először az aracsi bencés monostort. 1551-ig, a török dúlásig, a monostor történelme igen színes: tatárjárás, kun lázadás, majd a monostor fel-

újítása, ami Nagy Lajos király édesanyjának nevéhez fűződik. Vásárokat, megyegyűléseket tartottak az 1440-ben mezővárossá lett Aracson. 1536-ban a pestis járvány következtében elnéptelenedett a monostor környéke, 1551-ben török kézre került. Azóta végleg pusztá lett a vidék. A monostor, dacolva az időjárás viszontagságaival és a vandál pusztításokkal, azóta is áll, bizonyosság a keresztény magyar kultúra ezereves jelenléte a Belsőközéphegyen.

2003-ban délvidéki fiatalokból álló baráti kör második éve szervezett táborozást a romtemplom mellett, ahol keresztessen-telésre került sor. Ragács Ervin hitoktató és amatőr fagaragó, a tábor művészeti vezetője elmondta, hogy az emlékkereszt együttest a templom bejárata előtt betonlapra helyezték, hogy az esetleges lelőhelyek fölött ne foggassák fel a talajt. A romtemplom ősiségét szimbolizálja a hét kopjafa, amely a hét vezérré utal, akiknek kései utódai csak a keresztben egyesülve tudtak fennmaradni.

Kovács Szószill,
Nagybecskerek

Londoni levél

HOGYAN HAT A PRÉDIKÁCIÓ

A londoni The Times hasábjain egy rabbi, dr. Jonathan Romain fejtette ki véleményét arról, hogy szerinte milyen a jó prédikáció, és mit kell kerülnie annak a papnak, aki nem akarja, hogy a hívők elbóbiskoljanak a prédikációja alatt. A szöveg exponált hely, vigyázní kell ott minden szóra. Egy plébános például derültséget keltett, amikor félreérthetően így fogalmazta első szavait: „Mielőtt megkezdem prédikációt, volna egy érdekes mondanivalóm...”

Ha a pap jó szónok, a szentbeszéd a mise egyik fénypontja lehet, ha unalmas ember, lemondó beletörődéssel várják a prédikációját. Fontos a terjedelem meghatározása is. A bibliából tudjuk (Apostolok Cselekedetei), hogy Szent Pál trodasi szónoklata alatt, ami éjjel utánig tartott, egy fiú, Eutichosz, aki az ablakpárkányon ült, elaludt, lezuhant a harmadik emeletről és úgy látszott, hogy bizony meghalt. De Pál, miután beszédét virradatkor befejezte, örömmel tapasztalta, hogy a fiatal ember életben maradt. Milyen szerencse, hogy manapság nem hallgatja senki emeleti ablakpárkányon kucorgóra papja eseseg túl bő lére eresztett mondanivalóját.

Az is baj, ha a szónok hétről-hétre sztereotípiákat ismét. Egy rendszeres miselátogató árulta el, hogy mivel a papjuk mindig ugyanazokból az elemekből építi és ugyanazokkal a gesztusokkal kíséri a prédikációját, unalmukban pontoszni szokták. Ahányszor „a teremtő Isten” nevét említi, kap egy-egy pontot, ha pedig közben szét-tárja a kezét, három pontot írnak a javára.

A prédikáció eredete a Babilonból visszatevő zsidók idején vezethető vissza, legalábbis Nehemias könyvéből tudjuk, hogy a leviták a népek felolvastak Isten törvényének a könyveit, majd „megmagyarázták és kifejtették” a szöveget. A heti Szentírás-magyarázat hamar meghonosodott a keresztények körében is, de más jelleggel. A rabbi tanítócéljának tekintették, és többnyire ma is annak tekintik a prédikációt, ismétlik a vallás törvényeit, s óvnak azok betartására. A keresztények viszont a szigorú miserend fellazításaként, gondolkodásra, továbbgondolásra serkentő szövegeket igyekeznek elmondani a szövegről, azt remélik, hogy a szavaiukat hallgató hívők lelkesége teljesül ki, és ez az üdvözülésüket szolgálja. A The Times napilap évente odaítéli az Év Prédikációja díjat valamelyik angol templom papjának. A mostani cikket író rabbi legutóbb tagja volt a díjosztó zsűrinek, és azt tapasztalta, hogy ez a felekezet közötti eltérés napjainkban is fennáll. A rabbi csak az év bizonyos napjain prédikálnak, de akkor általában igen gyakorlatias dolgokról beszélnek, míg a keresztény papok központi témája a hit. Egy ponton azonban találkozik egymással a kétféle felfogás: ha a közösséget valamiféle nagy megrázkódtatás éri, vagy közösen örülhet valamilyen alkalomnak, eseménynek, akkor a prédikáció zsidóknál és keresztényeknél egyaránt aktualizálódhat.

A szentmise nem a szórakoztatás eszköze, de azért mégsem haszontalan úgy formálni a prédikációt, hogy amikor a miséről hazamennek az emberek és megkérdezik tőlük, ha máma miről beszélt a pap, akkor a templomban hallottak nyomán megbeszélésre érdemes gondolatok reprodukálódjanak. A cikktíró úgy véli, hogy tekintettel a közös érdekű témákra, a politikát sem kell feltétlenül szűrőszűrőből száműzni a prédikációból.

Jonathan Romain jó angol szokás szerint természetesen anekdotával fejezi be fejtegetését. Egyszer megrendült élményben volt része. Amikor befejezte a földi hívőket kemény szavakkal ostromozó prédikációját, pillanatszerűen rendszeres templomlátogatója esett, egy idősebb, de széjköte hajú férfit, akinek az arcán látszott, hogy komolyan gondolkodott a hallottakon. Az illető gondterhelten hagyta el a zsinagógát. Nem sokkal később szembe jött az utcán, és a rabbi csodálkozva látta, hogy hirsorsosa teljesen megöszült. Ekkora lelki megrázkódtatást okozott a beszéd? Hát azt azért nem, de az illető rájött, hogy földi hívőség, ha továbbra is festszi a haját.

Sárközi Máttyás

MUNKAVÁLLALÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN - DE HOGYAN?

A Szentírás tanítása szerint méltó a munkás az ő bérére. De vajon mit biztosít az új világrend, az Európai Unió, ahol nincs közös, kötelező minimálbér, mint volt a Római Birodalomban, vagy ma az USA-ban. A Római Birodalomban 1 római dénár, vagyis 10 as volt a munkás napi bére, amelyet meg kellett adni minden munkásnak. A Római Birodalomban 1 dénárért lehetett 1 mérce búzát venni. Ez tehát nem volt kevés összeg. A bért naponta kellett fizetni a munka után. Az Egyesült Államokban egy óra munkabére kb. 6 dollár, amely tisztességes megélhetést biztosít mindenkinek. Hogyan lehet egy új világrendben tisztességesen megélni, ha nincs megállapítva a munka értéke, és az nem is egységes? Ha egy társadalomban két ember közül ugyanazért a munkáért az egyiknek 10-szeres bért fizetnek, mint a másiknak. Hol van itt a tisztesség és becsület? Mikor egyenlőtlenkedik ki az arány? Így soha, hangozhat a válasz.

De legyünk tárgyilagosak: nálunk is van egy bizonyos minimálbér, amelyet közzé is tesznek, sőt, módosítanak is rajta időnként az inflációt alulról követve. Elmondható-e, hogy tisztességes ez a bér? Erre azt szokták mondani, örüljünk, hogy van munkahely. Nem azt vizsgálják: meg tudnak-e élni ebből az emberek? A szabály pedig az kellene legyen, hogy minden állam köteles megadni polgárainak minimálbérként az átlagkereset 60%-át. Ez vízgazt nyújthat azoknak, akik minimálbérből élnek, vagy inkább csak nyomorognak, kihúzzák valahogyan hónapról-hónapra és közben egyre több ember kerül még rosszabb helyzetbe. Tudjuk, szegények mindig lesznek, csak hogy ezek már nem szegények, hanem nyomorgók, akik néha sajtát, néha pedig a társadalom hibájából kerültek az élet peremére. Megpróbálunk rajtuk segíteni, azonban azon, hogy ne legyen több nyomorgó, csak a törvényhozás képes segíteni, a felelősségteljes politikai döntés tudja megváltoztatni az arányokat. Döntésre van szükség, amely arról szól, hogyha árt mondtál, mondjál bért is.

Csak így lehet elősegíteni, hogy a piacgazdaságban a legszegényebbek is emberhez méltó módon élhessenek. Ebben az évben kimondták az áruk emelését, a szabad piacgazdaságban élő emberek 70-80%-a kevesebb jövedelemmel rendelkezik, mint az átlagbér; 20-30%-a pedig csak minimálbérrel él, vagy annak határán. A minimálbér ma egyenlő a modern rabszolgassággal, amelyet a piacgazdaság újra teremt. Az emberek egy része nem képes fenntartani az élt színvonalat. A társadalom széles rétegeit a túrszűkítés kuszókére kényszerítették az intézkedések, amelyek „ugye szükségessé voltak”. Csak egy dolgot felejtettek ki belőle. A középérték nemsokára megszűnik. Az alsó réteg pedig olyan széles lesz, hogy nem lesznek képesek munkába állni. Elveszítik az otthonépítés motivációját. Ha pedig hajléktalanokká válnak, akkor nem lehet hagyományos módszerekkel kezelni őket, mert minek is éljenek? Minek dolgozzanak? Ezeknek soha nem lesz munkahelyük, mert nem lesznek érdekelték benne. Növelik majd a bűnözők sorát, és jól fogják magukat érezni a börtönben. Ott ingyen kapnak ellátást, szállást, mindennapi betevő falatot. Ők már többé nem jelennek meg a munkanélküliek vagy a szociális intézmények listáján. Nem kérnek abból, amit mi építünk ma, mert számukra nincs jövő.

Ezért most kell lépnie a társadalom képviselőinek a legszegényebbek, a legnyomorultabbak érdekében, azokért akik még rendelkeznek hajlékkal. Fel kell emelni a minimálbért arra a bizonyos 60%-ra, az átlagbér 60%-ára, mert különben elveszítjük az emberek társadalmunk-

MÁLTAI KERESZT A REVERENDÁN Cserhádi Ferenc atyát a lovagrend magisztrális káplánjává avatták

2004. április 18., Esztergom. A Szuverén Jeruzsálemi és Máltai Szent János Lovagrend magyarországi közössége ünnepi szentmisén *Fra Andrew Bertie* Uralkodó Nagymester képviseletében *O'sváth György*, a Magyar Máltai Lovagrend elnöke magisztrális káplán ranggal avatta és fogadta be a rend soraiba *dr. Cserhádi Ferenc* pápai káplánt, a Német Püspöki Konferencia magyar delegátusát, a nyugati diaszpórában élő magyarság főpásztora, *Miklósházy Attila* püspök európai megbízottját. Nekünk, erdélyieknek, különös örömmünkre szolgál, hisz Ferenc atya a Szatmári Egyházmegye papjaként, több mint két évtizede szolgál a németföldi magyar katolikusok körében.

A Szatmár megyei Túrterebes szülőte, annak az ugcsoai, svábok és magyarok lakta falunak, amely az utóbbi fél évszázadban kilenc áldozópapot nevelt - köztük két püspököt -, adott az anyaszentegyháznak.

Cserhádi Ferenc a gyulafehérvári teológián végzett, 1971-ben. Kaplonyban és Máramaroszigeten volt segédlelkész. Papi pályája Münchenben teljesedett ki, ahol közel húsz éven át vezette az 1945-ben alakult müncheni magyar katolikus egyházi közösséget, amely 1978-tól „missio cum cura animarum” plébániai jellegű lelkipásztori központként öleli fel a Münchenben és környékén élő 10-11.000-es lélekszámú római katolikus magyarságot.

Az avatás közben, balról jobbra: Reichlin Meldegg Viktor, Cserhádi Ferenc, Kóczy T. László és O'sváth György, a Magyar Máltai Lovagrend elnöke

Magyar delegátussá történt kinevezésével egyidejűleg lett az immár 6 évfolyamot megért Életünk - az európai magyar katolikusok lapja - főszerkesztője. Sajtóapostolkodásának jellegéjéket is értelmezhetjük a misszió értesítőjében megjelent lelkipásztori leveleiből válogatott

ba vetett hitét, amelyet többé nem tudunk visszaállítani, és ez lesz az igazi katasztrófa. Nem voltunk képesek megtenni a legfontosabb lépést, nem biztosítottuk a megélhetését az embereknek. Hiába írjuk majd az alkotmányba: mit adott a kereszténység Európának? Mit sem ér az nekünk, és azoknak, akiket kizárunk... Akkor csak valóban papíron voltunk keresztények, akik nem képesek szociálisan (társadalmilag) befolyásolni az eseményeket.

Ennek az évnek a megélhetés a legfontosabb politikai kérdése. Ha elveszítjük a lehetőséget a minimálbérrel élőkétől, akkor nem lesz jövője, boldog jövője 40 évig ennek a társadalomnak, mert kb. ennyi ideig itt élnek majd közöttünk azok, akiket ma kizár a társadalom.

Horváth Róbert

Szívélyes lelkipásztori üdvözléssel című könyvéből kiragadott gondolatot: „Üljélz Isten felé. Védi és ápolja őseink szellemi és kulturális örökségét, egyetemes keresztény és nemzeti értékeinket, elsősorban katolikus hitünket, magyar öntudatunkat és édes anyanyelvünket”. Hittel és reménységgel telten küzd azért, hogy a nyugati magyarság megőrizze és ápolja az anyaországból, szülőföldjéről magával hozott nemzeti és keresztény értékeket, hogy a globalizáció, az asszimiláció, a szubjektum primátusát hirdető világban megőrizze őket közösségben - a kereszténység és magyarság nagy családjában.

A máltai lovagrendbe történő felvételét a Gondviselés különleges ajándékának tekintti, hiszen újabb feladatnak, ösztönzésnek arra, hogy tovább folytassa azt, amit eddig is teljes odaadással végzett egyháza s a hívek szolgálatában.

A máltaiak dobogókői lelkigyakorlata ünnepi zármomentuma volt az esztergomi bazilikában bemutatott koncelebrációs szentmise, amelyen - az evangélium előtt - a jelöltet *Kóczy T. László* ceremóniamester és *Reichlin-Meldegg Viktor* magyar delegátus, tanú vezette *O'sváth György* elnök elé, akinek kérdésére felelve adott hangot óhajának: „*En, Cserhádi Ferenc, az Úr felkent szolgája, kérem az Úr irgalmát, és felvételemet a*

A nyolcágú máltai kereszt a nyolc boldogságot szimbolizálja, amely viselőjét arra inti, hogy mindenkor „*légy lelkedben szegény, légy önmegtartóztató, viseld türelemmel a megpróbáltatásokat, szomjazd az igazságot, légy irgalmas szívű, őrizd szíved tisztaságát, légy türelmes, vállalld az igazságért az üldöztetést*”.

Az avató az alábbi szavakkal bocsátja el a felavatottat: „*Imádkozzál a Mindenható Istenhez, hogy kötelezettségedet az Ő tiszteletére és Rendünk, valamint felebarátaid iránt teljesíteni tudjad. Béke veled!*”

A szentmisét a Münchenben élő *Frank Miklós* atya celebrálta, aki maga is a Lovagrend tiszteletbeli konventuális káplánja; oldalán *Cserhádi István* tb. egri kanonokkal, az ünnepelt nagybátyjával s a most avatott magisztrális káplánnal, *Cserhádi Ferenc*cel.

A szentmise homíliájában *Miklós* atya ismertette *Cserhádi Ferenc* életútját, kihangsúlyozta azt a felelősséget, amely a magisztrális káplánra hárul. Jelképesnek nevezte azt, hogy kinevezése február 11-én, a Lourdes-i Szűzanya ünnepén történt, avatása pedig pappá szentelésének 33. évfordulóján. Szeretettel köszöntötte *Ferenc* atyát a rend körében, arra buzdította, hogy tetteiben, szolgálatában mindenkor *Keresztelő Szent János* tanítását, valamint *Boldog Apor Vilmos* püspök életpéldáját kövesse, aki ugyancsak a rend tagja volt.

Köszöntjük a Szuverén Jeruzsálemi és Máltai Szent János Lovagrend új tagját, életére s további munkájára Isten áldását, kegyelmét kérjük.

Máriás József, Nyíregyháza

PÜSPÖKLÁTOGATÁS MÜNCHENBEN

Miklósházy Attila SJ, a külföldön élő r. k. magyarok püspöke május első hétvégén Münchenbe látogatott és a Damenstift-templomban *Cserhádi Ferenc* püspöki delegátus és *Merka János* müncheni plébánosok koncelebrálva szentmisét mutatott be. A szószékről is beszélt a templomot megtöltő hívekhez. Az ünnepi szentmisén *Sneff János* orgonált; a *Patrona Hungariae Énekkart* is ő vezényelte, az *Ifjúsági Ének- és Zeneegyüttest* pedig *dr. Kovács János* karvezető.

Szentmise után Misszióknak nagytérmeiben a Püspökhaty fogadást adott, amelyen a müncheni hívek jólszervezett, felkészült műsorral kedveskedtek. A Missziótanács elnöke, *dr. Kottra Gábor* üdvözlő szavai után Misszióknak Énekkara *Paulovits - Kerényi* „Jó atyánkert esek-lünk” kórusművel köszöntötte a főpásztort, a *Komámasszony Néptáncosport* „Tardona karikázó”-val és „Székelyföldi asszonytáncal” lépett színré. *Kutasi Dániel* szavalt a szépen *József Attila*: „Istenem” című költeményét. Három iskolás lány: *Balogh Szilvia*, *Meyle Krisztina* és *Siményi Mónika* kis zenés verses összeállításával (Ispilangi róza, népdal, és Goethe: Kis virág) ragadta el a közönséget. A nyitott kottát tartó kislány engem meghódított!

Utolsó számként ismét a *Patrona Hungariae Énekkar* került műsorra *Engelhart - Fischer*: „Volnék csak kis harang”c. szerzeményével. És ne felejtjük háziasszonyaink felülmúlhatatlan gyűléslevesét és süteményeit.

Szamosi József

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

Budapesten lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézését vállalok. Horváth Gábor, Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: horvathgabor@ingatlan.com

HÍREK - ESEMÉNYEK

Robert Schuman boldoggá avatásának ügye

A párizsi LE FIGARO című lap értesülése szerint befejeződött Robert Schuman boldoggá avatásának előkészülete. Az ügyben illetékes metzi érsekség szóvivője ezt kiegészítette azzal, hogy az európai integráció egyik alapítójának tekintett volt francia kormányfő boldogga avatása 1990-ben kezdődött és vége felé tart, de határidőről még nem lehet beszélni.

Utalt arra is, hogy a csoda megtételére, vagy megtörténtére vonatkozó alapfeltétel még nem tudták maradéktalanul teljesíteni. A szóvivő hozzáfűzte, hogy a Szentatyta személyes érdeklődéssel kíséri Robert Schuman boldoggá avatásának ügyét.

Foley érsek marad

II. János Pál pápa további öt esztendőre meghosszabbította John Patrick Foley érsek hivatali tevékenységét. Az amerikai Philadelphiából származó Foley érsek kezen két évizedt óta áll a Társadalmi Kommunikációs Eszközök Pápai Tanácsának élén. A főpap korábban a philadelphiai katolikus újság főszerkesztője volt. Ratzinger bíboros után Foley érsek áll a leghosszabb ideje egy vezető vatikáni intézmény élén.

Kitagadták

a bhutáni katolikusokat

Nepálban élő bhutániak egy csoportja a Szentatyta közbenjárását kérte a hazatérés érdekében. Mint a pápához intézett levelükben írták, még a 90-es évek elején kényszerültek szülőföldjükhöz elhagyására, mert katolikus hitük miatt üldözték őket. Becslések szerint jelenleg közel 100 000 bhutáni él nepáli menekülttáborokban. Az ENSZ közvetítésével kezdett elhagyási tárgyalások nem jártak eredménnyel, mert a bhutáni kormány azt állítja, hogy a menekültek

nem bhutáni állampolgárok és így nem lát okot beutazásuknak az engedélyezésére.

Minden harmadik amerikai

A bostoni Harvard Egyetem egy kimutatása szerint minden harmadik amerikai rendszeresen imádkozik felgyógyulásáért betegség esetén. Kiváltképpen a magasabb képzettségűek és a 33 évnél idősebbek körében elterjedt a felépüléssért kezdett fohászokodás. A tanulmány egyik elkészítője szerint az orvosok helyesen tennék, ha fogadóóráikon megtudnák betegek vallási beállítottságát, mert így eredményesebben tudnák kezelni a kórokat, illetve segíthetnének a fájdalom türelésében. A kimutatásból megtudjuk azt is, hogy a betegek 10 százaléka megemlíti orvosának, hogy szokott imádkozni a felgyógyulásáért. Vincze András

Ökuméné

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) és az Európai Keresztény Egyházak konferenciája (KEK) ülésének közleménye szerint „az egyházak közötti megbékélést mindenekelőtt az viszi majd előre, ha valóban az evangélium szerint élünk.”

Kamien Slanski: A CCEE és a KEK egyes bizottságának lengyelországi ülésén a következő három főtémát vitatták meg: az európai ökumenizmus helyzete, az egyházak szerepe az európai alkotmánytervezet kidolgozásában és a harmadik ökumenikus közgyűlés előkészítése.

Mint ismeretes, az említett ülést január végén és február elseje között tartották Kamien Slanski-ban, a vendéglátó Alfons Nossol opolei érsek volt. „Európa politikai egysége a megosztott egyházak mellett elviselhetetlen gondolatnak tűnik” - mondta Amédée Grab svájci püspök, a CCEE elnöke. „Am a teológiai megosz-

tottságnak nem egyszer történelmi, kulturális, joghatósági és lélektani gyökerei vannak. Ezért tehát sokszorozzuk meg erőfeszítéseinket és komolyan folytassuk a párbeszédet. Az egyházak közötti megbékélést mindenekelőtt az viszi majd előre, ha valóban az evangélium szerint élünk.”

A vegyes bizottság örömet fejezte ki az európai konvenció 51. paragrafusa kapcsán, amely a jog szintjén elismeri az egyházakat és a vallásszabadságot. Am továbbra sem értik annak az „allergiának” az okát, amely megakadályozza azon történelmi tény elismerését, hogy a kereszténység alapvető szerepet játszott a földrész történelmének alakulásában.

Az egyházak akkor lesznek valóban hatékonyak Európa jövője számára, ha megőrzésre jutnak azokban a kérdésekben, amelyek ma még elválasztják őket. Végül az iszlám-keresztény párbeszéd kérdésében a vegyes bizottság elkötelezte magát, hogy keresi a helyes választásokat arra a kihívásra, amelyet az iszlám európai léte jelent. A testület megkezdte a harmadik európai ökumenikus közgyűlés előkészítését. A tervek szerint a közgyűlés nem egyetlen esemény lesz, hanem hároméves folyamat 2005 és 2007 között, amely során az egyházak helyi, országos, regionális és európai szinten arról elmélkednek, hogy a keresztények milyen felelősséggel tartoznak Európára iránt és mivel járulhatnak hozzá a földrész boldogulásához. A harmadik ökumenikus közgyűlés témája: Krisztus, a jövő világszerepe. VR/MK

A nagysallói csata emlékére

A Magyar Csodaszarvas Egyesület küldöttségével Nagysallón részt vett a győztes csata 155. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen. A küldöttség, mielőtt átment a felújított Mária-Valéria hídon, rövid imával emlékezett Mindszenty bíboros-hercegprímásra a sírjánál. A fenti fotó a párkányi Hagymányóráz Lovas Egyet néhány tagjával közösen készült Lekéren, ahol a ma élő legidősebb huszártszest előléptetéseket eszközölt. Nagysallón a helyi református gyülekezet halászlével látta vendégül az ünnepelő közösséget. Csaba László

22 millióan keresték fel

II. János Pál pápa és a Szentszék tevékenységéről elsősorban a Vatikán internetes honlapja segítségével tájékozódhatnak az emberek - olvassuk a Vatikáni Információs Ügynökség (VIS) jelentésében.

A Szentszék Internet-irodája által közölt adatok szerint 2003-ban 22 millióan látogattak el a vatikáni weboldalra, átlag napi 60 ezren. Elsősorban Észak-Amerikából érdeklődnek az emberek a honlap iránt, majd Európa, Dél-Amerika és Ázsia következnek a sorban.

A legkeresettebb szavak a „Vatikán”, „hírek”, „információ” voltak. A legnagyobb forgalmat csütörtök-pénteki napokon észlelték, este 19 és 22 óra között.

A 2003-as évben a VIS, vatikáni információs ügynökség mintegy 16 ezer előfizetőt számlált. Az előfizetők fele angol nyelven kereste az információkat, a többiek spanyolul, franciául és olaszul olvasták a honlapot.

Emlékeztetésül a Szentszék internetes elérhetősége: www.vatican.va Ezen a címen a kedves érdeklődők 6 nyelven: angolul, németül, spanyolul, olaszul, franciául és portugálul tájékozódhatnak a pápa és a Szentszék tevékenységéről. VR/MK

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

+ P. Cser László SJ 1914-2004

Cser László 1914. december 16-án született Tamásiban, Tolna megyében. Két fiú- és egy leánytestvére volt. Az elemi iskolát Tamásiban, a gimnáziumot Pécsen a Pius-ban végezte, mint bentlakó diák. Érettségi után 1933-ban belépett a jezsuita rendbe és elkezdte a noviciátust a budapesti Manrézban.

Filozófiai tanulmányai után jelentkezett a kínai misszióba, ahova 1939-ben meg is érkezett. Két éven át a kínai nyelvet tanulta Pekingben, aztán elemi iskolában tanított egy darabig, majd latint és katekizmust a középiskolában és a főiskolán. Ezután Shanghai-ba ment nemzetközi teológiára, majd Shien-Shien-be küldték, ami akkor japán uralom alatt volt. A teológia 3. évében, 1945. június 9-én pappá szentelte őt Shien-Shien-ben Chao kínai püspök. Mint fiatal pap, egyik társával együtt 29 falut látott el lelkipásztori gondoskodásával, amelyeket biciklivel kerestek fel. Amikor a kommunisták jutottak hatalomra, elvették a biciklijét, s így gyalog kellett járnia a falvakba. Egyzeres is tartóztatták, de megszökött a börtönből. Kínai ruhába öltözve, kínai módon próbált élni a kínaiak között. Mégis Mao-Tse-Tung katonái elűzték és akkor előbb Shanghai-ba ment, majd Peking-be, ahol gondoskodnia kellett a szeminiáriumi anyagi ellátásáról azokban a nehéz időkben. Rövidesen azt a parancsot kapta előjárótól 1949-ben, hogy szököj meg és menjen Amerikába. Elment hajóval Hong-Kong-ba, ahonnan San Francisco-ba repült, majd New York-ba küldték. Itt azt mondták neki, hogy Kanadában: Torontóban szükség van egy magyar papra, ezért elment oda, de meg Torontóban kötött ki, hanem Courtlandon, a dohányvidéken, ahol kb. 800 magyar menekült család élt. A püspök kérte őt, hogy építsen nekik templomot, amit 5 év alatt meg is tett (1950-55) és felépítette a Szent László templomot.

A nehéz munkában gyomorfekélyt szerzett, ezért 6 hónapra elküldték pihenésre Inisfada-ra, Manhasser lelkipályakörös házába. Közben azért missziózt szerte Amerikában. Ezután Garden City-be került négy évre, majd Northport-ba megint négy évre. Mindez idő alatt ő volt a kínai missziók a prokurátora, vagyis pénzt gyűjtött a missziók számára. 1970-ben végül St. James-be diszponáltak a plébániára káplánnak, (Rockville egyházmegye) és ott töltött több mint 30 esztendő, míg gyenge egészsége miatt be nem vonult a Fordham Egyetem betegtermébe. Káplánsága alatt nemcsak pénzt gyűjtött a misszió számára, hanem írói tevékenységet is folytatott. Újságos cikket és verset írt különböző újságokban, és jó néhány könyvet is kiadott élményeiről. Időnként meglátogatta Magyarországot is.

A fordhami betegteremben halt meg 2004. április 6-án, 90 éves korában, jezsuita életének 71-ik és papi életének 59. évében. 2004. április 13-án temették el az Észak-Amerikai Mártírok kegyhelyén, Auriesville-ben, N.Y.-ban levő jezsuita temetőbe, ahol magyar jezsuita testvérei (P. Varga Andor, P. Rádányi Rókus) mellett nyugszik.

Miklós-házy Attila

A NÉGY TESTVÉR

*Négyen voltunk, hárman lettünk,
Négyből egyet elhettünk,
Elhettünk.*

*A háromból maradt kettő,
Öregdin elengedő,
Elegendő.*

*Aztán árva lett belőlem,
Nagy lett a csend körülöttem,
Körülöttem.*

*Készülődöm én is menni,
Az útra már nem kell semmi,
Nem kell semmi.*

*Nem kér helyet, ami vagyok,
Jézus Úrhoz bekopogok,
Bekopogok.*

*Ott vár rám a másik három,
Testvéreim megtalálom,
Együtt leszünk újra négyen,
Jézusunknál fent az égen,
Fent az égen.*

Simon Sándor, Saint-Cyr-l'Ecole

SZÁJRÓL SZÁJRA

Furcsa találkozós

Az anekdoták gyakran „vándorolnak”. Legtöbbszörükkel ennél a hírességnél is találkozunk, hogy aztán áll megváltozva, a másiknál olvassuk, halljuk. Ezek az ún. „vándor anekdoták”. Ilyen persze Molnár Ferencre is ragadt, nem egy. Egyedülálló népszerűsége, nem csak Magyarországon, hanem az egész világon - hiszen darabjait szinte mindenütt játszották szerte a világon -, furcsa, gyönyörös ságra hajló stílusa, Budapesttől New York-ig kanyargó életútja kihívás volt, hogy felruházzák néhány vándor anekdotával. A következők történet azonban nem ilyen. Maga is mesélte.

Talán furcsának tűnik, de Molnár Ferenc valóban találkozott egyszer Hitlerrel. Egymás mellett ültek a színházban. Így történt:

Molnár jó barátságban volt Max Pallenberggel - korának neves jellemzőjével, aki gyakran játszott darabjaiban - és így keresték az alkalmat a találkozásra. Pallenberg, egyébként Molnár is, hajlott a tréfára. A színész az 1920-as években Münchenben vendégszerepelt és meghívta a röviden ott tartózkodó Molnárt a színházba, hogy előadás után együtt vacsorázhassanak.

Molnár nehezen fogadta el a meghívást, de végül is elment. Az első felvonás után felkereste Pallenbergert az öltözőjében, hogy megbeszéljék, hol fognak vacsorázni. Alig fejezték be a részletek megtárgyalását, máris közeledett a szünet vége és Molnár indulni készült, hogy elfoglalja szélső ülését az első sorban. Pallenberg azonban visszatartotta és gyönyörös pislogástól kísérvé, megkérdezte:

- És mit szólsz a szomszédodhoz?

- Hogyhogy a szomszédomhoz? Egyedül vagyok!

- Hát nem láttad, ki ül melletted?

- Igazán nem figyeltem rá. Én ugyanis azok közé tartozom, akik a színházban a színpadra figyelnek és nem a közönséget nézik!

- De csak láttad a szomszédodat - kérdezte álmélkodva Pallenberg.

- Látni láttam. Nem tett rám jó benyomást. Valami jobb kézműves lehet, aki egyébként rosszul van borotválva. Sokat nevetett rajtad és ilyenkor kezét a szája elé tartotta, mintha méltóságán aluli lenne a nevetés. Pallenberg jelentőségteljes hangszívallyal kérdezte:

- Kitalárod, ki a szomszédod?

Molnár a fejét rázta, és Pallenberg így folytatta:

- Hitler Adolf. Amikor hallottam, hogy néhány hívével előjön erre az előadásra, a mellette lévő helyet a te számra tartattam fenn. No, most menj és vedd jobban szemügyre.

Molnár azonban nem ment. Az előadás további részét a színpalak mögül nézte végig, hiába kapacitálta Pallenberg:

- Menj már és ülj Hitler mellé! Nem szabad elszalasztanod ezt az alkalmat! Ne félj, nem fog megharapni.

Valahányszor Molnár ezt a történetet mesélte, itt szünetet tartott, és szomorúan hozzátette:

- És évekkel később mégis megharapott, nemcsak engem, hanem sok millió embert még nálam is jobban.

Ramsay Győző

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonaszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarul a szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még a MKPK honlapján is:

http://www.katolikus.hu/nov.html

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttö György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, Telefon/fax: 0044/20/8992 2054

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.

Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.

Nottingham: Lengyel templomban, 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyehért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarischer Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Telefon/fax: 0043/1/526 49 72. Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Telefon: 0043-1-317 3656

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, Ft. Horváth János, Telefon: 0043/33/527 108

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Mag. Papp Tibor lelkész, Ugr. Mihály gondnok, Tel.: 0043/316/68 35 08;

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, T.: 0512/204 103

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342-586

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon: 0043/662/820 139

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Telefon: 0032/4/22 33 910

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-12-órán. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Telefon/fax: 0033/1/42 08 61 70;

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Telefon: 0033/47/8 501636

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Bárány József. Telefon: (0821)260-3987; 0049-0176/222 52 817.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye-nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig, Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

FRIEBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegye-gé Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Stralsburg, Mulhouse. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidmühler Str. 121, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

KÖLN-i Főegyházmegye és AACHEN-i Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: (0221)232120 http://www.Ungarnzentrum.de

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

Apor Vilmos Vendégház Óbudán, tetőtérben kialakított komfortos szobáinkba várjuk csoportokat és egyénileg utazók jelentkezését 23 főig. Az épületben kápolna működik, klub és előadó helyiségek bérlehetők. Zárt parkoló van. Érdeklődni: munkanapokon 10.00-13.00 óra között telefonon, v. írásban: H-1035 Budapest, Kórház u. 37. Tel.: 0036-1/250 78 69, Fax: 0036-1/368 98 69. E-mail: olikata@axelero.hu.

A budapesti Szenci Molnár Társaság kiadásában megjelent Saáry Éva: A LUGANÓI TANULMÁNYI NAPOK IRÁZSÁTÓT ÉVE 1977-1991 című dokumentumkötete, Vass Dániel felosztásai. Megrendelhető a szerző címen: Éva Saáry, C.p. 78. CH-6906-Lugano-6. Ára (postaköltséggel) 20 Euró vagy annak megfelelő valuta.

Olcson eladó a Mátra lábánál borszással mellet 200 m²-es 2 szintes összkomfortos 5 szobás családi ház. Tel.: 0036-20 373 59 53 v. 0041-76/501 69 42.

Hotél Mohácsi Panzió, Budapest. Buda centrumában, a Margit körüttől egy buszmegállóra, kitűnő közlekedéssel, zöldövezeti kertes panzió, teremgarázzsal, szolid árakkal várja kedves vendégeit. 1022 Budapest, II. ker., Bimbó út 25/A, Tel.: 0036-1/32 67 741, /32 67 647, /32 69 061. Fax: 0036-1/32 67 784, E-mail: panzio@freestart.hu

FELHÍVÁS

PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM NAGYVÁRAD. A magyar nyelvű felsőfokú oktatás újjáéledésének szimbóluma, nagy anyagi problémákkal küzd. A működéséhez szükséges anyagi alap biztosítására felkérünk mindenkit, szíveskedjék anyagi lehetősége szerint ehhez hozzájárulni. Adományát kérjük az alábbi bankszámlára átutalni: Förderevein f.d.Chr.Univ.Partium e. V., 7261 Abstadt. - Bank: Sparkasse Zollernalb, Kto-Nr.: 33049777, BLZ 65351260. (Spendenquittung!) Köszönettel a Segélyszervezet vezetéséhez.

Középkori szorgalmas, megbízható, kedves hölgy munkát keres (háztartásvédelem, főzést, takarítást, beteggondozást, gyereknevelést) bentlakással. Tel.: 0036/063 055 375 72.

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye-frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Gießen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21, www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberfringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; http://www.ungarische-mission.de

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelheld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon: (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézóhely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenroferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eisingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach.

Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfisterstr. 5, D - 70184 Stuttgart. E-mail: ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission.stuttgart

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Konkocsy Endre, Kardinal-Döppner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkekerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-15-órán Szent József kápolnában (Akersveien 4). Telefon/fax: 0047/22744 124

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039/06/684-261. Misézó helyek: Róma minden hó utolsó vasárnapján 11-12-órán, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.). Milano minden hó első vasárnapján 10.30-12-órán, S. Maria della Sanita (Via Durini, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Firenze, Bologna, Padova, Torino, Palermo, Perugia, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/1/36 23 303

Bern: Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, Tel.: 0041/61/381 54 45 (Basel)

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Telefon: 00 41/22/7910458;

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Telefon: 00 41/21/6478 678;

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-12-órán, az Orsolyiták templomban, (rue de Lausanne). Lelkész: Ft. Pópa Péter, Telefon: 0041/26/425 42 06

HIRDETÉSEK

54 éves, gyermektelen, több nyelvet beszélő, magányos hölgy, kulturált, komoly férjet keres. Tel.: 0049-241/598 61 v. 0036-1/33 83 84.

Üdönsgát! Stuttgartban, február 1-től, kiváló gyakorlattal rendelkező, magyar fodrász és make-up asszisztens, nagy felkészültséggel fogadja érdeklődőt. Salon Haargenau, Friedhofstr. 25, 70191-Stuttgart. Tel.: 0711-25 68 315.

Németországban élő, munkaviszonyban levő, 55 éves asszony, nem férjet, nem élettársat keres. Többet. Csendes, kiegyensúlyozott, figyelni tudó, időben gazdag, jóval 70 éven felüli, egyedülálló, magányos férfit. Egyelőre csak mint telefon-társat, komoly elvárással. Jelige: „Tulipánok Amsterdamból”.

Teljesen független, makcos, de igen tevékeny, 60-as (174), intelligens, humoros férfi keresi az élettársát, hasonló jellemzőkkel, egy karcsú-moltasszerű személyében 60 évesig. Fényképes választ. Jelige: „Végig együtt”.

Idős személy, vagy házaspár gondozását, ápolását vállalom bentlakással. Többéves gyakorlattal, jól angol és kevés német tudással. Tel.: 0049-(0) 621/41 48 10 v. 0176-290 357 55. E-mail: dust5900m@hotmail.com

Budapest belvárosában, 41 m² liftes lakás igényes házaspárnak kiadó, napi 40 Euróért. Tel.: 0049-(0)231/53 30 725 v. 0172/73 15 734.

Budán, családi-házban, külön bejárattal lakrészes garázzsal kiadó. Tel.: 0036-1/228 58 12

58 éves, 165 magas, molett, München közelében élő hölgy ösztöne szándékkal keresi igaz társat, intelligens, magas, 45-60 éves úr személyében. Marietta Strobl, Huber am Ort 8, 84513-Töging. Tel/fax.: 0049-8631/92 83 64.

Egy kert, egy ház - Budapest közelében, és a hölgy komoly szándékkal (62), bizonyos várással és egyéb meglepetésekkel várja egy életvidám, természetes és utazást kedvelő úr betoppánását. Jelige: „Szentivánji álom”.

Eladó Győr-Újbaránt építési telek, két oldalról közművesítve, építési kötelezettség nélkül, kb. 7500 m² (esetleg felosztható). Irányár: 25 Euró/m²; érdeklődni lehet, Telefax Németország: 07121-493 952.

50-es hívó hölgy levelező társat keres. Jelige „Győr”.

Hotél Dominika Apartman Budapest. Csaliás hangulatú kertes panzió a Budai hegyek lábánál, zárt parkolóval és medencével, 20 percre a belvárosra várja a pihenni vágyókat és átuatkozókat. H-1121 Budapest, Lidérc u. 13., Tel.: 0036-1/246 00 62, e-mail: www.dominika.matav.hu

Akarsz velom boldog lenni? Magas, csinos, barna, jó kedélyű 50 éves elvált asszony, keresi házasság céljából azt a korban hozzá illő férfit, aki vele újra kezdené. Mindegyik (lehetőleg fényképes) levélre válaszolok. Géczy Mária, 4026 Debrecen, Mácsay S. 3./fsz 3.

31 éves, csinos, akadémikus fiatal hölgy vagyok. Szimpatikus a megjelenésem, rövid világosbarna hajam, zöld szemem van és 165 cm magas vagyok. Szeretek kirándulni, táncolni, musicalbe és moziba menni. Ha neked is hasonló az érdeklődési köröd, komoly szándékkal, 30-38 éves vagy, akkor örülnék, ha jelentkeznel. Jelige : „Tavas”.

Idősek gondozását vállalnám. 35 éves egyedülálló nő vagyok. Néméleti alapfokon beszélek. Jogositványom, és masszóri végzettségem van. Elérhetősek: Jakob Ildikó, tel.: 0036-30/22 59 565.

Kelet-Bajorországban élő magyar férfi (52/172/80), hozzáillő társat keres (42-48) házasság céljából. Tel.: 09474/95 15 30.

Reuma - tüdüljón Mezőkövesden a Zsolti gyógyfürdőnél. Szoba fürdőszoba használatall szem. 10 Euró. Tel.: 0036-49/311 006.

Budán 2 db. 2 hetes szállodahasználati tulajdonjog, jogonként 300.000 forintért eladó a Sas Club** Hotélnál. H-1121 Budapest, XII. ker., Törökbalint út 51-53., a Szechenyi hegy déli oldalán. Érdeklődés: 0036-96/310 324.

Egyházi vonalon leinformálható 46 éves Győri nő keres betagozást, gyerekefelügyelet bentlakással. Tel.: 0036-96/412 650.

A római Szent István Ház egész évben szeretettel várja az Örök Városba a szervezett zarándokcsoportokat és az egyéni turistákat, 1-5 személyes, fűrdőszobás szobákkal, nagyon kedvező áron.

www.szih-roma.com

Via del Casaleto, 481,
I-00151 ROMA
Tel.: 0039-06/6574 2834.
Fax: 0039-06/6574 5959,
szih@tiscali.it

„Kereszt és korona” filmek magyarul vagy németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, DVD, VHS, 2x 45 perc. Ára: 30,00 Euró + portó, megrendelhető: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 óra, minden 2. és 4. vasárnap 12 óra. Tel.: 089-601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

PÁRIZS

Az örök hazába költöztek:

VINCZE Ernő: Párizs, 2002. augusztus 14-én; Felsőruttkay **RUTTKAY** de **MELEG Teréz-Mária:** Bogota (Columbia), 2003. április 18-án; **TRANQUARD-né, KOCSIS Elisabeth:** Chateaufeur sur Charente, 2003. július 22-én; **KISS Zoltán:** Párizs, 2003. augusztus 5-én; **BORS J. Vilmos:** Hiddenhausen (Németország) 2003. szeptember 9-én; **BARACSKAI Károly:** Chilly-Mazarin, 2003. augusztus 28-án; **ZSÓTÉR Ferenc:** Csaba, 2003. szeptember 6-án; **SZABÓ Csaba:** Rambouillet, 2003. szeptember 7-én; **DOMJÁN Attila:** Bondy, 2003. szeptember 30-án; **Tiszaföldvári ESZLÁRY Károlyné, KOSSA Aranka:** Párizs, 2003. október 12-én; **Pérez CZUCZAI László:** Hyeres, 2003. november 2-án; **KACHELMANN Charles:** Avon, 2003. december 28-án; **IVÁNSZKY László:** Bruxelles, 2003. december 30-án; **BOURGIER Michelné,** Éva: 2003; **DESBORDES Jenőné,** Éva: 2004; **KOVÁCS István:** Bruyeres sur Oise, 2004. január 8-án; **BABICS Lajos:** Párizs, 2004. január 23-án; **SZENTPÉTERY Miklós:** Budapest, 2004. február 3-án; **BAU Antalné, Elisabeth:** 2004. február; **BOUDET-né KIESSL Edith:** Nice, 2002. február 29-én; **EBERGÉNYI Lászlóné MÁK Gizella:** Cligny, 2004. április 10-én. Uram, adj örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényekedjék nekik!

MÜNCHEN

Keresztelések: Lerner Daniel, L. Levente és Ágnes kisfia 2003. október 26-án a misszió házi kápolnájában, **Schwarzkopf-Kolb Isabel,** Schw. Csaba és Erika kisleánya december 14-én, valamint **Langgartner Anette,** L. Thomas és Ibolya kisleánya 2004. január 18-án a Damenstift-templomban részesültek a kereszttség szentségében.

Haltottak: Újvári Sára, 78 éves korában huny el, temetése 2003. október 10-én a Bad Aibling-i temetőben; **Büchl Kornélia,** 96 éves korában huny el, temetése 2004. január 7-én a Neuer Südfriedhof-i temetőben; **Krisztián Gyula,** 88 éves korában huny el, temetése január 16-án az Ostfriedhof-i Krematoriumban; **Pax Éva,** 69 éves korában huny el, temetése április 26-án a Waldfriedhof/Neuer Teil temetőben volt. Nyugodjanak békében!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó- és tördelőszerkesztő) és Vincze András.

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ok küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúli, az a hely ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,—Euró
Tengerentúli US\$ 50,—

BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hosenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYOK KÖRLEVELET MELLELYELTÜNK.